

Machtigingen verleend door de schepenen van 's-Hertogenbosch tot opsluiting van personen 1727-1810

door

dr. A.C.M. (Ton) Kappelhof

Den Haag

editie juni 2020

geplaatst 4 juni 2020

bron:

Stadsarchief 's-Hertogenbosch

Schepenbank 's-Hertogenbosch, inv. nrs. 435, 1916-1917

Summary

Reinier van Arkel a citizen of 's-Hertogenbosch founded in 1439 a hospital for people who were insane in such a degree that they should be locked in to protect society and themselves from accidents. Reinier was a merchant and unmarried, when he died. He had only an illegitimate daughter, so almost the whole inheritance could be used for a hospital which was situated in the neighbourhood of the Hinthamereinde. This hospital is the oldest lunatic asylum in the Northern Netherlands. Its archive has been preserved very well and can be consulted free of charge in the City Archive of 's-Hertogenbosch.

The number of people locked in stayed very small until the eighteenth century. For several reasons it started to rise then. People, men and women, who behaved themselves as inappropriate were not tolerated any longer. Spending too much money and so spoiling the family's fortune, being addicted to alcohol, promiscuity, being aggressive without reason against a female partner, was considered as undesirable and a good reason to remove these unfashionable people from civil society. So hospitals like Reinier van Arkel grew and private enterprises called houses for correction (*Verbeterhuizen*) arose in the Dutch Republic everywhere. Just like in the United Kingdom the mad business was quite profitable.

As locking in meant however that a person would lose his freedom, an authorisation of the college of aldermen (*schepenen*) was necessary. These authorisations have been kept in the archive of the aldermen of 's-Hertogenbosch. The aldermen took their decisions after having heard or read the request of the family. People trained in medicine were almost never consulted. Authorisation was almost often limited to a certain period. Treatment of people with mental health problems by physicians started only after 1842 when the first Dutch law concerning mental health was enacted.

I made a list of 493 authorisations given out by the aldermen of 's-Hertogenbosch between 1727 and 1810. The list in Dutch.

Bestand met 493 dossiers over personen die tussen 1727 en 1810 met machtiging van een rechtbank werden opgesloten in een dolhuis of verbeterhuis of op transport werden gesteld naar Oost- of West-Indië dat wilde zeggen Indonesië, Suriname, Guyana of de Nederlandse Antillen. Voor Bosschenaren was dat vaak het Zinnelooshuis Reinier van Arkel of het Verbeterhuis van Rippens aan de Papenhulst. Ook in het huidige België lagen veel tehuizen die vaak geleid werden door geestelijke broeders. De mensen die werden opgenomen hadden niet altijd psychische problemen. Er was vaak ook sprake van alcoholisme, mensen die het familievermogen erdoor joegen, vrouwen die het beroep van prostituee uitoefenden en mannen of vrouwen die zich aanhoudend agressief gedroegen jegens hun omgeving. Dit gedrag nam toe en werd steeds meer onaanvaardbaar geacht en daarom verzocht de echtgenote of echtgenoot, een van de ouders of de familie om hem of haar te mogen laten opsluiten. Aangezien dit vrijheidsberoving inhield, was hiervoor een machtiging van een rechtbank nodig.

Het bestand bevat basisgegevens over machtigingen afgegeven door de schepenbank van 's-Hertogenbosch maar ook machtigingen afgegeven door andere rechtbanken in de Republiek. De dossiers, die vaak zeer informatief zijn, bevinden zich in het archief van de schepenbank van 's-Hertogenbosch (vroeger genaamd oud-rechterlijk archief).

Voor een analyse van de achtergrond van het verschijnsel 'opsluiten', verwijst ik de gebruiker van deze lijst de literatuur en naar mijn boek 'Reinier van Arkel 1442-1992. De geschiedenis van het oudste psychiatrische ziekenhuis van Nederland' dat in oktober 1992 verscheen. Een digitale versie van dit boek is in mei 2020 geplaatst op de site academia.edu. Het boek is ook antiquarisch nog verkrijgbaar. Hierin vind u ook verwijzingen naar verdere literatuur.

Toelichting

1. Datum van de machtiging.
2. Naam van de persoon voor wie machtiging is aangevraagd.
3. Persoon/personen of instanties die het rekest hebben ingediend.
4. Reden waarom tot opsluiting wordt overgegaan.
5. Plaats waar wordt opgesloten of waar mag worden opgesloten.
6. Bijzonderheden zoals voorwaarden verbonden aan de machtiging.

Volgt op de datum onder 1 of op een andere datum het teken *, dan bevinden zich in het archief van de schepenbank nog stukken zoals rekestten e.d. over deze zaak. Deze stukken bevatten vaak veel, interessante bijzonderheden.

Veld 1

Tenzij anders vermeld zijn alle machtigingen afgegeven door de schepenen van 's-Hertogenbosch of vanaf februari 1795 door de municipaliteit van deze stad.

Indien de machtiging is afgegeven door een andere rechtbank, dan is dit vermeld. In deze gevallen is ook de datum waarop de machtiging bij de schepenbank van 's-Hertogenbosch in het protocol werd geregistreerd vermeld. Hetzelfde geldt voor de datum waarop de machtiging werd getoond aan de stadhouder van de hoogschout van Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch.

Veld 2

Vet gedrukt.

De naam van de betrokkene is zoveel mogelijk vergezeld van kwalificaties die zijn positie in de maatschappij aangeven.

Veld 3

In dit veld is de naam opgegeven van de persoon op wiens naam het rekest was gesteld. Indien meer personen een rekest indienden, dan is alleen de eerste naam vermeld en zijn de overigen aangegeven met 'c.a.'

Veld 4

In dit veld alleen een globale aanduiding van het probleem. De rekest en andere stukken bevatten vaak kleurrijke details.

Veld 5

Aan het eind van de achttiende eeuw wordt in de machtiging steeds vaker niet vermeld, waar de betrokkene werd opgesloten.

Het Verbeterhuis in 's-Hertogenbosch of het Verbeterhuis van Van den Gevel/Rippens was een particuliere inrichting waar tegen betaling mensen werden opgenomen en verzorgd. Het was gelegen aan de Papenhulst. Zie hierover verder het boven geciteerde boek van Kappelhof.

Veld 6

In dit veld zijn vooral opgenomen:

- * persoonlijke omstandigheden
- * verwijzingen naar eerdere of latere machtigingen
- * voorwaarden verbonden aan de machtiging.

Afkortingen

RvA   Zinnelooshuis Reinier van Arkel te 's-Hertogenbosch
S-G   Staten-Generaal

X

1. 1727, 23 april
2. **Maria Geertrui van Suijlen ***
- 3.
4. krankzinnig
5. ?
6. d.d. 6 juni 1752 machtiging verleend om over te brengen naar een klooster in Deursen, mits jaarlijkse verklaring en tonen aan de schepenen indien zij daarom vragen; zij was tot dan toe opgesloten in Rosmalen

XX

1. 1728, 23 oktober
2. **Jacob van Engelen**
3. Liesbeth Spelters, echtgenote
4. drankzucht
5. niet vermeld
6. voor drie maanden; mits zij aan de familie laat weten waarheen en mits zij van tijd tot tijd de schepenen op de hoogte stelt van zijn gedrag
N.B.: in losse civiele vonnissen, in inventarisatie.

XX

1. 1731, 25 juli (ontslag 1748)
2. **Johan Terstal ***
3. Geertrui van Wees, echtgenote
4. krankzinnig
5. Dordrecht
6. op verzoek van idem echtgenote wordt machtiging d.d. 13 februari 1748 ingetrokken, mits zij zich, indien hij weer krankzinnig wordt, terstond wendt tot de schepenen.

nr's 1 – 179

- 1.
1. 1733, 2 juni
2. **Eymbertina Kerkhof ***
3. haar vader, koopman en borger
4. slecht en onordentelijk gedrag
5. Luik of een andere veilige plaats
6. machtiging verlengd d.d. 7 januari 1744

- 2.
1. 1734, 18 juni
2. **Johan van den Heuvel**
3. zijn moeder, tevens weduwe
4. slecht gedrag en ongebonden leven
5. opsturen naar Indië
- 6.

- 3
1. 1734, 28 december
2. **Dirk van Hooft, predikant te Berchem**
3. zijn moeder, tevens weduwe, en broers en zusters
4. krankzinnig
5. Dordrecht, Leprooshuis
- 6.

- 4.
1. 1734, 28 december
2. **Maria Thijssen, commensaal van het Schildersgasthuis, ca 60 jaar oud**
3. provisoren van het gasthuis
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

5.
  1. 1736, 18 januari
  2. **Barbara Koopmans**
  3. haar vader
  4. onordentelijk gedrag
  5. naar Antwerpen of elders
  6. voor 6 maanden

6.
  1. 1736, 27 juni
  2. **Gertruda Bongaart, weduwe Nollens**
  3. familieleden
  4. kinds en krankzinnig
  5. 'ergens' bestellen
  - 6.

7.
  1. 1737, 24 mei
ambtman en ridderschap van het Land van Maas & Waal;
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d. 30 april 1737
  2. **Herman Schad**
  3. Albert Schad, predikant van Wamel en Dreumel, zijn vader
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel
  6. zie nr. 87

8.
  1. 1737, 27 mei
registratie van een machtiging verleend door de schepenen van Waalwijk d.d. ?
  2. **Margo Drossaards**
  3. diakenen van de Nederduitse Gereformeerde Gemeente
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel
  6. voor het leven

9.
  1. 1738, 9 augustus
  2. **Sophia Catharina Cink ***
  3. Johan Ludovicus Blisteng, echtgenoot
  4. krankzinnig
  5. Dordrecht

6. haar broer is de chirurgijn van het Groot Gasthuis
d.d. 7 november 1741 machtiging verleend om haar over te brengen naar Reinier van Arkel, omdat dit huis goedkoper is.

10.

1. 1738, 11 oktober
2. **Francis de Seuter**
3. Maria van Geldrop, weduwe Seuter, zijn moeder
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6.

11.

1. 1739, 1 juli
2. **Paulus Mirande**
3. Elisabeth Somers weduwe van Johan Mirande, zijn moeder
4. allerlei debauches
5. op de Gevangenpoort in civiele gijzeling
6. d.d. 2 september 1739 op verzoek van moeder weer ontslagen.

12.

1. 1739, 29 juli
2. **Wouter Bouwens**
3. Anna Maria de Milco, zijn echtgenote
4. krankzinnig (bij vlagen)
5. Reinier van Arkel
6.

13.

1. 1740, 7 mei
2. **Lambert de Bock**
3. Catharina de Bock weduwe kapitein Douglas, zijn zuster en Gerardina de Bock, eveneens zijn zuster
4. krankzinnig
5. Dordrecht.
6.

14.

1. 1740, 9 juni
2. **Hendrik Louis de Verge ***
3. Maria Catharina Thoolen, weduwe Daniel du Verge, in leven luitenant van het Staatse

- leger; Maria is schoolmeesteres
4. slecht gedrag, maakt haar geld op
  5. eerst opsluiten en dan naar Oost- of West Indië
  6. d.d. 6 september machtiging om hem onder dwang naar Vlissingen te vervoeren, alwaar een schip gereed ligt met bestemming Oost Indië; hij wordt daar adelborst.
- 15.
1. 1740, 3 november (ook onder jaar 1743)
  2. **Christoffel Laurens den Hartog ***
  3. Johanna de Bruyn, weduwe de Hartogh c.s. (familieleden)
  4. volslagen krankzinnig en gevaarlijk
  5. voorlopig opsluiten, in afwachting van een definitieve machtiging.
  6. d.d. 10 november 1740 op verzoek van dezelfde machtiging tot opsluiting voor 3 jaar en onder curatelestelling; gedaagde heeft het erfdeel van zijn vader grotendeels verkwist.
curator is mr. J.L. den Hartogh, schepenen van Maastricht
- 16.
1. 1741, 15 maart
  2. **Theresia van Horenbeek ***
  3. Evert van Hoorenbeek, koopman en borger van 's-Hertogenbosch
  4. krankzinnig
  5. klooster in Arendonk
  6. twee bijzondere voorwaarden namelijk dat jaarlijks informatie moet worden verstrekt aan de schepenen over haar toestand (anders: boete Fl. 300) en dat indien de schepenen daarom verzoeken de vrouw in de stad moet worden getoond (anders: boete Fl. 3.000); deze laatste voorwaarde ontwikkelt zich later tot de voorwaarde 'productie op verzoek'; d.d. 15 december 1743 verklaring door schepenen van Arendonk dat zij nog krankzinnig is.
- 17.
1. 1741, 16 december
  2. **Liesbeth Biben, weduwe van Willem Aarnouts ***
  3. haar zusters Helena en Agatha
  4. ontucht en dreigt haar dochtertje ook te bederven en tot ontucht te brengen
  5. opsluiten op grondgebied Republiek en goede opvoeding dochtertje.
  6. 1749 verlenging
- 18.
1. 1742, 5 januari
  2. **Magdalena Biest**
  3. Johanna Huijsers weduwe van Jan Baptist Biest, haar moeder

4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

19.

1. 1742, 7 juli
2. **Johan van den Heuvel, koopman ***
3. familieleden
4. "inbecilliteyt van verstant"
5. binnen ressort van Staten-Generaal + voorwaarden als onder 1741, 15 maart
- 6.

20.

1. 1743, 19 januari
2. **Anna Maria van der Heijden**
3. Catharina van Wurmond, een ver familielid
4. Anna zit nu op de Gevangenpoort verdacht van hoererij en het houden van een bordeel; om schande voor de familie Van Wurmond, oud en deftig, te voorkomen, hetgeen zal gebeuren als zij door de schepensbank wordt veroordeeld krachtens het Ehtreglement opsluiten voor zes jaar buiten Stad en Meierij van 's-Hertogenbosch.
- 5.
- 6.

21.

1. 1743, 18 februari
registratie van een machtiging verleend door raad en burgemeester van Xanten (Kleef)
d.d. 25 januari 1743
2. **Maria Geertrui Boomhouwer, dr. van de burgemeester van Xanten**
3. niet vermeld
4. "niet bij verstand"
5. Reinier van Arkel
- 6.

22.

1. 1743, 6 maart
2. **Petronella la Ros ***
3. Lambert Adriaan Morrees
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

23.

1. 1743, 19 maart
2. **Johanna Meijer**
3. blokmeesters Vughterdijk
4. zinneloos
5. Reinier van Arkel
- 6.

24.

1. 1743, 28 november
2. **Jan Goossens, ca 22 jaar oud ***
3. Francis Goossens uit Westerhoven
4. krankzinnig
5. opsluiting in huis in Westerhoven
6. eerst opgesloten in zijn eigen huis, ontsnapte, zwierf rond, woonde in 's-Hertogenbosch, daarna in Aken; werd met behulp van de hoogschout uit Aken gehaald; er is geen plaats in Reinier van Arkel.

25.

1. 1745, 8 februari
2. **Catharina van Turnhout ***
3. Jacoba van Turnhout, haar zuster
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. heeft enige tijd in Brussel gewoond.

26.

1. 1745, 5 augustus
2. **Maria van Dalen ***
3. Cornelia Mom echtgenote van Adriaan Cloppenburg
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. gevaar voor zelfdoding; zit al enige dagen op de Gevangenpoort

27.

1. 1745, 29 september
2. **Jozef van Groeningen**
3. Johanna Tielens weduwe van Zacharias Schellens
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. woont thans in Gestel bij Eindhoven

28.

1. 1746, 7 juli
2. **Jan van Roij ***
3. Johannes Bakkers, koopman te Rotterdam, een "germain neef"
4. niet vermeld
5. naar Oost- of West-Indië
6. indien hij zich in 's-Hertogenbosch vertoont.

29.

1. 1746, 22 juli
2. **vr/e Agatha van der Hoeven weduwe van mr. Cornelis Speelman, heer van Nuland, Heeswijk en Dinther**
3. mr. Cornelis Speelman, haar zoon
4. zijn moeder 'stelt zich aan als een uitzinnige'

Verdere toedracht

Hij vraagt om de goederen van zijn moeder te mogen beheren en haar desnoods door drie of meer vrouwen te laten bewaken. Op 3 augustus 1746 brengt een commissie van twee schepenen, de pensionaris en de griffier en twee groenroeden verslag van een bezoek aan Nuland. De dame werd gevraagd haar sleutels af te geven, waarop zij zich agressief gedroeg. De commissie dwong haar tenslotte om de sleutels af te geven. Het personeel kreeg order voortaan alleen mr. Speelman jr. te gehoorzamen. Zij werd opgesloten in haar slaapkamer en daar permanent bewaakt. De groenroede [= gerechtsbode van de stad] bleef achter.

Op 10 augustus 1746 werd een tweede curator aangesteld.

Op 7 januari 1747 werd de curatele verlengd.

Over deze zaak bevat het register nog meer stukken.

30.

1. 1746, 25 december (sic)
2. **Abraham Storm van 's Gravesande, oud ca. 22 jaar**
3. Pieter Strom van 's Gravesande, schepen en raad, zijn vader
4. los en ongebonden leven; gehoorzaamt niet; is zonder toestemming van zijn vader in militaire dienst gegaan
5. verzending naar het buitenland bijv. West- of Oost-Indië.
- 6.

31.

1. ?
registratie van een machtiging verleend d.d. 29 augustus 1746 door het gerecht van de stad Vianen
2. **Arnoldus van Sprangh**
3. Pieter Hekhuizen, schepen-borgemeester van Vianen, weduwe van zuster
4. niet vermeld

5. niet vermeld
- 6.

32.

1. 1747, 12 januari
2. **Cornelis Kalff**
3. Johanna van Schijndel, zijn echtgenote
4. krankzinnig
5. Dordrecht
6. zolang de strenge vorst dit belemmert, opsluiten in zijn eigen huis
d.d. 30 november 1746 hadden schepenen een voorlopige machtiging ingetrokken na een lange reeks adviezen te hebben ingewonnen van familieleden en twee medisch doktoren
d.d. 12 april 1752 machtiging tot overplaatsing van Dordt naar Reinier van Arkel

33.

1. 1747, 22 februari
2. **Adriana van Balen**
3. Isabella van Kessel, haar moeder
4. ongebonden levenswijze, drankzucht en andere onuitsprekelijke dingen, dreigementen aan adres familie teneinde aan geld te komen
5. ressort Generaliteit of elders in de Republiek
6. zij is al jaren gescheiden van tafel en bed van Thomas van Rijckevorsel, med. doctor te Breda
resolutie S-G 18 maart 1747
op daartoe strekkend rekest wordt verlof gegeven om haar op te sluiten buiten de Republiek, mits jaarlijkse verklaring omtrent haar toestand en productie op verzoek; jaarlijkse verklaringen afgegeven door de directeur van het klooster van St. Barbara in Luik d.d. 3 februari 1749, 4 februari 1750, 8 februari 1751, 15 februari 1752, 2 februari 1753, 12 februari 1754

34.

1. 1747, 1 augustus
2. **Maria Bogaard**
3. Antonetta van Campen, moeder, oud 68 jaar
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. blok Kerkstraat en Geefhuis betalen; moeder is te oud en arm

35.

1. 1748, 7 maart

2. **Liesbeth Smits ***
  3. Jan Everwijns, meester-leidekker, en echtgenote van Anna Smits, zuster van Liesbeth
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel
  - 6.
-
- 36.
  1. 1748, 27 augustus
  2. **Emilia Pijpers**
  3. haar moeder Maria Neomagus weduwe van Willem Pijpers, predikant te Eersel
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel.
  - 6.
-
- 37.
  1. 1748, 5 juni
  2. **Anna Maria Pompe ***
  3. Geerling Heeren, beenhouwer, echtgenoot
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel
  6. d.d. 17 oktober 1748 ontslag verleend na rekest van idem echtgenoot.
-
- 38.
  1. 1748, 5 november
  2. **Bartel Haarbooms ***
  3. Anna Catharina Haarbooms, dochter
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel
  - 6.
-
- 39.
  1. 1749, 30 januari
  2. **Evert Jan van Omphal, borger-majoor te 's-Hertogenbosch ***
  3. Antony Frederik van Omphal, kapitein regiment Oranje-Gelderland, zijn broer
  4. niet vermeld
  5. Dordrecht
  6. ondercuratelestelling
-
- 40.
  1. 1749, 11 maart
  2. **Anna Margareta Morr   weduwe van Johan van den Bosch, in leven resident te**

Hamburg;

Johanna Margareta van den Bosch, dochter van vorige

3. Jurriaan Morr , schout te Ens
4. Johanna is krankzinnig
Anna is niet krankzinnig, 'dog sodanig onnosel is dat buijten staat is alleen hujs te houden'
5. Johanna naar Reinier van Arkel
Anna wordt besteld bij een fatsoenlijk burger
- 6.

41.

1. 1749, 5 mei
2. **Aleid van Beek ***
3. Anna en Abraham van Beek, familieleden
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. voorlopige machtiging, d.d. 10 mei gevolgd door definitieve;
is al 2 jaar krankzinnig

42.

1. 1749, 28 mei
2. **Louise Dulon van den Heuvel ***
3. Liesbeth Roville echtgenote van Jacob Dulon, sergeant in regiment generaal Kinschot
4. krankzinnig
5. opsluiten in eigen woning
- 6.

43.

1. 1749, 5 juli
Brabants hooggerecht van Maastricht d.d. 25 april 1749
2. **Nicolaas Comhair**
3. Cecilia Tauwe echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. ondercuratelestelling

44.

1. 1749, 7 juli
2. **Evertje Schouw weduwe van Evert Wijgerganks, viskoper**
3. Jan Schouw, neef
4. niet vermeld

5. Reinier van Arkel
- 6.

45.

1. 1749, 6 november
2. **Aldegonda de Gruiter, oud 29 jaar, geboren in 's-Hertogenbosch**
3. Anna van Aken weduwe van Francis de Gruiter
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

46.

1. 1750, 10 maart
2. **Johanna Matthijssen**
3. Johannes Beek, musketier regiment Zwitsers in garnizoen te Den Haag, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

47.

1. 1751, 15 mei
2. Anna Maria Pompe
3. **Geerling Heeren, beenhouwer en echtgenoot**
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. heropname
d.d. 29 oktober 1751 machtiging tot ontslag na besluit van de regenten van Reinier van Arkel om haar te ontslaan

48.

1. 1751, 4 juni
2. **Adriaan van Boxtel**
3. mr. Cornelis van Boxtel, zoon, en Adriaan Cornelis Wevelinkhoven, schoonzoon
4. voorkoming van schandalen
5. Cellebroeders Maastricht
6. voor 2 jaar;
met toestemming om Fl. 200 aan de boedel te onttrekken voor kleren en onkosten en Fl. 50 per jaar voor kostgeld

49.

1. 1751, 17 augustus
2. **Willem Verhagen ***

3. Josina de Jonge, zijn moeder
4. krankzinnig
5. opsluiten in huis van moeder
6. mits jaarlijkse verklaring

50.

1. 1751, 22 november
schepenen van Breda d.d. 18 november 1751
2. **Eva Quirijns weduwe van Pieter van Waas**
3. Johannes Reyken, meester-schoenmaker, en Engelbert van Waas, meester-timmerman
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

51.

1. 1751, 11 december
2. **Francis Druij ***
3. Maria Wampers, echtgenote
4. "ijlhoofdig", wordt erger
5. Reinier van Arkel
6. was reeds opgesloten in zijn eigen huis.

52.

1. 1752, 1 april
2. **Anna Maria Pompe weduwe van Geerling Heeren ***
3. Floris Smits
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

53.

1. 1752, 23 juni
2. **Francis van Breugel**
3. Maria van Breugel, zuster
4. niet vermeld
5. opsluiten in land van Luik,
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 13 juni 1753, 23 juni 1754, 22 juni 1755, 23 juni 1756, 21 juni 1757, 22 juni 1758, 20 juni 1759, 20 juni 1760, 2 juni 1761, 18 juni 1762 verklaringen als bedoeld afgegeven door de celledoers in Hasselt.

54.

1. 1752, 10 oktober
2. **Catharina van Woerkom weduwe Meijer, oud 69 jaar**
2. Jacob de Sueur echtgenote van Liesbeth van Woerkom, zuster van Catharina
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. al jaren lang krankzinnig

55.

1. 1753, 20 juli
2. **Willem Antony de Swart, oud 23 jaar ***
3. Liesbeth Helot echtgenote van Marcelis de Swart, gezant van de Staten-Generaal in Rusland; zij woont in 's-Hertogenbosch en is moeder van Willem
4. epilepsie
5. opsluiten in 's-Hertogenbosch, maar niet in Reinier van Arkel, totdat hij is hersteld;
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 25 juli 1753 wijziging van de machtiging: verlof om onder te brengen bij de wed. Kuijpers in het Huis van Gemak in Utrecht als "pensionaire";
d.d. 22 juni 1754, 6 juli 1755, 24 juli 1756 verklaringen als bedoeld afgegeven;
d.d. 26 juli 1757 verlenging met 1 jaar
26 juli 1758 idem;
zie nr. 123.

56.

1. 1753, 27 juli
2. **Helena Borduur weduwe van Robbert Buschman ***
3. Hendrik Peijpers echtgenote van Maria Liesbeth Buschman, dochter van Helena
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. al lang krankzinnig; mits jaarlijkse verklaring
d.d. 23 november 1753 machtiging ingetrokken en aanstelling van een curator voor één jaar

57.

1. 1753, 15 februari
schepenen van Esch
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 4 december 1753

2. Nicolaas Gerrits van Esch *

3. Francis van Esch wonend in Helvoirt c.s., kinderen
4. niet vermeld
5. Reinier van Arkel
6. indien hij buiten de Republiek wordt gebracht is toestemming van de Staten-Generaal nodig.

58.

1. 1754, 28 januari
schepenen van Zaltbommel
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 12 februari 1754

2. Peter Johan van Stammen *

3. Cornelis van Stammen, vader
4. niet vermeld
5. Reinier van Arkel
- 6.

59.

1. 1754, 14 maart
- 2. Jasper Franken, oud ca. 43/44 jaar ***
3. Jasperina Fels, moeder en weduwe van Jan Franken
4. niet vermeld
5. opzenden naar Oost- of West-Indië
6. in afwachting van verzending gijzeling in Reinier van Arkel

60.

1. 1754, 25 april
- 2. Karel Karmans, doop 's-Hertogenbosch RK 12 augustus 1719 ***
3. Helena Karmans, zuster, mede namens andere familieleden
4. slecht gedrag
5. Luik, in een verbeterhuis
6. voor 2 jaar
d.d. 5 oktober 1764 verlenging met één jaar mits de verklaring is voorzien van een Nederlandse vertaling (er was nu alleen een Franse verklaring) en mits er een verklaring van een medisch doctor wordt overgelegd
d.d. 16 februari 1766 verlenging met één jaar.
d.d. 11 mei 1767 verlenging met één jaar
zie nr. 295

61.

1. 1754, 13 juli
- 2. Gerrit Markelijns, oud 14 jaar ***

3. regenten Geefhuis
4. zucht tot stelen, zwerven en bedelen, van jongs af aan
5. opzenden naar een Hollandse kolonie in West Indië om daar met zijn handen de kost te winnen
- 6.

62.

1. 1754, 18 juli
2. **Herman Sam ***
3. Jan Cornelis van der Gon echtgenote van Jacoba Maria Sam, zuster, en andere familieleden
4. drankzucht
5. Dordrecht of elders in de Republiek
6. mits jaarlijkse verklaring;
d.d. 17 juli 1755 verlenging met één jaar; zit dan in Delft;
d.d. 2 augustus 1756 verlenging met één jaar, mits jaarlijkse verklaring.
d.d. 5 september 1759 ontslag uit het huis De Gekroonde Kabel te Delft
d.d. 27 april 1758 vorig besluit wordt gewijzigd: alsnog verlenging met één jaar
d.d. 2 april 1759 ontslag op verzoek van zuster
zie nr. 140 (heropname wegens drankzucht)

63.

1. 1754, 6 augustus
registratie van een machtiging verleend door de magistraat van Tiel d.d. ?
2. **Gijsbrecht Walboken ***
3. Otto van Tiel c.s., familieleden
4. niet vermeld
5. Reinier van Arkel
- 6.

64.

1. 1754, 26 oktober
2. **Hendrik Martens, borger en zeeldraaier, wonend op het Hinthamereinde ***
3. Hendrina Caltenberg en Lambertus van Santvoort, meester-timmerman, resp. echtgenoot en zwager
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. voor 1 jaar; mits jaarlijkse verklaring

65.

1. 1755, 21 maart
2. **Beatrix Schenk d.v. Theodorus ***

3. Jaspar du Tromp en Johannes van den Biggelaar, neven
4. krankzinnig/innocent
5. opsluiten ergens binnen de Republiek
6. voor één jaar; mits jaarlijkse verklaring; met ondercuratelestelling.

- 66.
1. 1755, 3 maart
  2. Stephanus Snelle
  3. Johanna, Maria, Cornelia, Theresia en Adriana, zusters
  4. niet vermeld
  5. cellebroeders Maastricht
  6. gevraagd was opsluiting in 'Dietz'; mits jaarlijkse verklaring

- 67.
1. 1755, 31 juli
  2. **Anna Lucia Korsma weduwe van Johannes Paulus Rus ***
  3. Johannes Koenraad en Lena Hermana Rus, kinderen
  4. krankzinnig
  5. Reinier van Arkel
  6. d.d. 29 maart 1757 op verzoek van A.L. Korsma wordt hij aangezien regenten Reinier van Arkel laten weten dat hij is hersteld ontslagen *

- 68.
1. 1755, 17 september
  2. **Johannes van der Horst ***
  3. Herman van der Horst, tavernier
  4. niet vermeld
  5. opzenden naar Oost- of West-Indië
  - 6.

- 69.
1. 1756, 19 februari
  2. **Geertrui Loutermans ***
  3. Allegonda Robertson weduwe van Antony Lautermans
  4. niet vermeld
  5. zo vaak als nodig is opsluiten in een vertrek of hok en eventueel vastbinden, zonder haar echter te kwetsen
  6. d.d. 9 september 1757 ontslag wegens herstel *.

70.

1. 1756, 23 maart
2. **Francis van Antwerpen ***
3. de wed. van Tobias van Antwerpen, moeder
4. niet vermeld
5. opsluiten binnen de Republiek
6. mits jaarlijkse verklaring

71.

1. 1756, 25 augustus
registratie van akte van borgstelling afgegeven door diakenen van de gemeente Schoonrewoerd
2. **Jacob van Veen uit Schoonrewoerd**
3. Otto van Veen te Schoonrewoerd
4. niet vermeld
5. niet vermeld
- 6.

72.

1. 1756, 21 september
2. **Maria Bakkers weduwe van Jan George van der Burgt, in leven medicinae doctor in 's-Hertogenbosch ***
3. de gezamenlijke broers en zusters
4. krankzinnig
5. opsluiten binnen de Republiek
6. later blijkt: ondergebracht bij de penitenten in Maastricht.
d.d. 19 september 1758 verlenging met één jaar
d.d. 19 september 1759 als vorig
d.d. 23 juni 1760 als vorig
d.d. 28 september 1761 als vorig.
d.d. 13 september 1762 als vorig
d.d. 21 september 1763 als vorig
d.d. 11 september 1764 als vorig
d.d. 16 september 1765 als vorig
d.d. 22 september 1766 als vorig
d.d. 16 september 1766 als vorig
d.d. 20 september 1768 als vorig
d.d. 20 september 1769 als vorig
d.d. 21 september 1770 als vorig
d.d. 16 september 1771 als vorig
d.d. 16 september 1772 als vorig
d.d. 22 september 1773 als vorig
d.d. 15 september 1774 als vorig
d.d. 14 september 1775 als vorig

73.

1. 1756, 8 oktober
2. **Anna Marks ***
3. stadhouder van de hoogschout
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

74.

1. 1757, 18 januari
2. **Gregorius Boons, oud ca. 41 jaar ***
3. Maria Mosmans weduwe van Cornelis Boons en koopvrouw
4. niet vermeld
5. land van Luik of Oostenrijks Brabant
6. mits borgstelling van Fl. 1.000, productie op verzoek en jaarlijkse verklaring; d.d. 2 februari 1757 akte van borgstelling.

75.

1. 1757, 21 maart
2. **Bartholomeus Haarbosch**
3. rentmeester gasthuizen Uyter Oisterwijk en De Weert
4. zinneloos
5. Reinier van Arkel
6. zie ook nr. 149

76.

1. 1757, 3 maart (machtiging verleend door schepenen)
1757, 3 maart (idem door krijgsraad 's-Hertogenbosch)
2. **Stephanus Hassé, gepensioneerd onder-luitenant**
3. Christina Scholten, tante, en haar 3 kinderen
4. niet vermeld
5. Reinier van Arkel
- 6.

77.

1. 1757, 4 mei
2. **Antony van der Meer ***
3. Jan van der Meer, wonend in Gorcum
4. krankzinnig
5. bestellen in Geel, zolang er in Reinier van Arkel geen plaats is
6. mits jaarlijkse verklaring, productie op verzoek en borgstelling van Fl. 300

d.d. 6 mei 1757 wordt dit op verzoek van Jan voornd. gewijzigd: borgstelling in geld vervangen door een borgstelling onder ede

78.

1. 1757, 8 juli
2. **Anna Lessepel, oud ca. 14 jaar ***
3. Wouter van Kalker wonend in 's-Hertogenbosch, grootvader
4. slechte gedachten en dito levenswijze
5. opsluiten in een verbeterhuis in Breda, Utrecht of elders in de Republiek voor 2 jaar
6. d.d. 8 juni 1759 op verzoek van grootmoeder, weduwe W. van Kalker, ontslagen uit een huis in Utrecht.

79.

1. 1757, 17 augustus
2. **Johanna Spierings ***
3. Hendrik Heren, echtgenoot
4. zinneloos
5. opsluiten in eigen huis
- mits schepenen iedere 3 maanden een bericht over haar toestand ontvangen

80.

1. 1757, 21 november
2. **Liesbeth Koopmans ***
3. Gerard Verbeek, zwager
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring.

81.

1. 1758, 2 juni
2. **Susanna Corne weduwe van Gerrit Calfs**
3. Koenraad Molhuizen, rentmeester Neynselgasthuis
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

82.

1. 1758, 7 juni
2. **Cornelia Korsten ***

3. Adriaan Korsten, koopman te Rotterdam, en Hendrina Korsten, koopvrouw te 's-Hertogenbosch, resp. broer en zuster
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring.

83.

1. 1758, 26 september
2. **Johannes Pieter Pronk, praeceptor van de vierde Latijnse School [= de vierde klas van deze school] ***
3. Catharina Maria de Jager, echtgenote, en Adriaan Pronk
4. niet vermeld
5. opsluiten in een kamer van zijn eigen huis en desnoods vastbinden van de handen
6. d.d. 8 januari 1759 op verzoek van dezelfde machtiging om te bestellen bij Pieter Loensma, schoolmeester te Dinther, mits jaarlijkse verklaring .

84.

1. 1759, 14 maart
2. **Jan Hendrik Verdonk ***
3. Jan Verdonk en Johanna Oudvliet, ouders en echtgenoten
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring.

85.

1. 1759, 11 mei
2. **Antonet Onbeschreije, gedoopt 4 oktober 1705**
3. Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch, Diaconie van de Nederduitse Gemeente en blokmeesters van de Hinthamerstraat
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

86.

1. 1759, 21 mei
2. **Lena Storm ***
3. Jenneke Engelkamp weduwe van Roelof Storm
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

87.

1. 1759, 24 augustus
magistraat van Tiel *
- geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 27 augustus 1759
2. **Albert Herman Schadt**
3. mr. Christiaan Schadt, advocaat te Tiel, zijn vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zie nr. 7

88.

1. 1759, 24 augustus
2. **Gysbert Wolboken ***
3. zijn curatoren
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

89.

1. 1759, 15 november
2. **Hendrik Meijer**
3. Geertrui Plenus echtgenote van Hendrik Meijer
4. niet vermeld
5. bestellen bij Jan van de Gevel voor 6 weken in afwachting van nadere beslissing
d.d. 29 december 1759 machtiging voor 6 maanden bij Verbeterhuis Van den Gevel
6. d.d. 2 mei 1760 ontslag op verzoek van Geertrui; een 'hoevenaar' [= pachter van een hoeve] van haar man komt in huis logeren voor de veiligheid van haar en haar twee dochters.

90.

1. 1759, 17 december
2. **Johanna van Gerwen**
3. Jan Riddely, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 19 maart 1761 ontslag op verzoek van J. Riddely.

91.

1. 1760, 22 april
2. **Helena Piere weduwe van Willem van Riet ***
3. Pieter van der Loo, brouwer
4. krankzinnig

5. opsluiten in een klooster
6. mits jaarlijkse verklaring en borgstelling
al lang krankzinnig; beledigde de schepenen
d.d. 16 april 1761 verklaring als bedoeld; zij zit bij de birgittinessen te Uden.
d.d. 17 april 1762 verlenging met één jaar;
d.d. 20 april 1763, idem
d.d. 18 april 1764, idem
d.d. 17 april 1765, idem
d.d. 18 april 1766, idem
d.d. 18 april 1767, idem.

92.

1. 1760, 10 mei
2. **Geertrui van Rooy ***
3. Arnoud Lerut, stratenmaker en echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

93.

1. 1760, 10 november
2. **Christiaan Mosmans ***
3. Willem Mosmans c.s., broers en zusters
4. ter voorkoming van meer schandalen
5. opsluiten in Maastricht; eventueel vervoer daarheen onder dwang
mits jaarlijkse verklaring, borgstelling en productie op verzoek
d.d. 5 oktober 1761 verlenging met één jaar; zit dan bij de Alexianen te Maastricht.
d.d. 6 november 1762 verlenging met één jaar
d.d. 7 oktober 1763 overplaatsing naar St. George te Luik-St. Léonard (buiten de stad)
en verlenging met 1 jaar
resolutie S-G 20 oktober 1763: akkoord
d.d. 22 november 1764 verlenging met één jaar
d.d. 18 juni 1765 hij is ontsnapt, verbleef nabij Maastricht buiten het territorium van de Republiek of Luik; hij heeft berouw, maar wil per se niet terug naar St. George; de familie vraagt aan de schepenen om intrekking van alle machtigingen en ondercuratelestelling; betrokkene wordt dan besteld bij iemand in Uden, Achel of ergens in de Meierij; een rente van Fl. 182.50 per jaar, aan betrokkene vermaakt door een vriend in Parijs [sic] moet dan wel eerst worden verkocht en 'weerloos' gemaakt; deze rente is nog nooit geïnd; schepenen staan dit verzoek toe.

94.

1. 1760, 21 november
2. **Hendrik Bijlager**

3. regenten Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch
4. niet vermeld
5. opsluiten in Gevangenpoort en daarna op een schip naar Oost- of West Indië.
- 6.

95.

1. 1761, 25 maart
2. **Catharina van Loeverden echtgenote van Johannes Alleger ***
3. echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel of Verbeterhuis Papenhulst
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 1 april 1761 machtiging gewijzigd: wordt bestellen bij Alida Ente te St. Oedenrode.
zie nr. 171 en 187.

96.

1. 1764, 28 april
2. **Johanna van Lokven, gedoopt par. St. Jacob 2 april 1729 ***
3. Reinier van Houtum, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel of elders
- 6.

97.

1. 1764, 6 juni
2. **Johan Clerqs ***
3. Adriana Bolsius, echtgenote
4. drankzucht
5. een tucht-, werk- of verbeterhuis in Luik
6. mits borgstelling, jaarlijkse verklaring en productie op verzoek; met ondercuratelestelling.

98.

1. 1764, 18 juli
2. **Abraham Kalff ***
3. Cornelis de Wit echtgenote van Cornelia Kalff, zwager
4. niet vermeld
5. opsluiten in eigen huis of dat van zwager De Cassemajor, omdat er in Reinier van Arkel geen plaats is; de reeds begonnen nieuwbouw is nog niet voltooid
6. mits jaarlijkse verklaring.

99.

1. 1764, 19 september
2. **Constantinus Laurentius ***
3. Nicolaas Laurentius, vader en ziekenbezoeker
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel of Verbeterhuis Van den Gevel.
- 6.

100.

1. 1764, 24 oktober
baljuw en welgeboren mannen van Oegst- en Poelgeest;
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 9 november 1764
2. **Jacob van Duijn**
3. Willem Cornelis van Alphen c.s., familieleden
4. met tussenpozen krankzinnig
5. niet vermeld
- 6.

101.

1. 1764, 18 december
2. **Godfried van Giersbergen**
3. Antonetta Arends weduwe van Jan van Giersbergen, moeder, c.a.
4. slecht gedrag
5. St. George in Luik
6. mits borgstelling, productie op verzoek en jaarlijkse verklaring.

102.

1. 1765, 10 januari
2. **Helena Heeren ***
3. Hendrik van der Horst
4. krankzinnig en drankzuchtig
5. Reinier van Arkel
6. hij is te arm om te betalen; zij heeft alleen een 'beurs' uitgekeerd door de ontvanger in 's-Hertogenbosch [?] van ca. Fl. 20 jaarlijks;
het verzoek dat de stad betaalt wordt voorgelegd aan de Leden.

103.

1. 1765, 9 april
2. **Lucas van Beugen ***
3. Margaretha Puts
4. niet vermeld

5. Geel
6. voor 1 jaar
 d.d. 24 maart 1766 verlenging met één jaar
 de machtiging is niet geregistreerd, wel de verlenging
 d.d. 10 april 1767 verlenging met één jaar.
 d.d. 13 april 1768 verlenging met één jaar
 d.d. 17 april 1769 verlenging met één jaar
 d.d. 20 april 1770 idem
 d.d. 12 april 1771 idem.
 d.d. 10 april 1772 idem.
 d.d. 15 april 1773 idem.
 zie nr. 179

104.

1. 1765, 9 mei
2. **Maria Johanna van der Steen ***
3. Jacob van de Laar, echtgenoot
4. 'eene onnoselheyt gepaart met groote en geduurige benauwtheden, waar van ongelukken te dugten sijn'
5. opsluiten op een veilige plaats binnen of buiten de Republiek
6. mits jaarlijkse verklaring;
 indien buiten de Republiek dan borgstelling van Fl. 300, productie op verzoek en kennisgeving aan de hoogschout bij overbrenging naar het buitenland.

105.

1. 1765, 6 juni
2. **Cornelis de Boom**
3. Jan de Boom, oom
4. niet vermeld
5. St. George Luik
6. voor één jaar
 mits borgstelling van Fl. 200 en jaarlijkse verklaring.

106.

1. 1765, 15 juni
 het gerecht van Veere;
 geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 20 juni 1765
2. **Anna Catharina van Hoornbeek weduwe van mr. Johan Willem le Sage**
3. Maria Sacra le Sage, dochter
4. niet vermeld
5. een veilige plaats in Holland of elders; Verbeterhuis Van den Gevel
- 6.

107.

1. 1765, 2 augustus
het gerecht van Gorcum d.d. 1 augustus 1765
2. **Anna van Herwijnen**
3. Peter van der Aa, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Van den Gevel
- 6.

108.

1. 1765, 17 december
2. **Maria Lindsen**
3. Jan Arend Bekker, echtgenoot
4. een soort van krankzinnigheid
5. niet vermeld
6. Jan vraagt de stad om te betalen, want hij is arm;
besluit over de betaling wordt voorgelegd aan de Leden.

109.

1. 1765, 23 december
2. **Lucas van Eibergen ***
3. Cornelia Maria van Eibergen, zuster
4. niet vermeld
5. in 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar, dan verklaring over te leggen.
d.d. 24 december 1766 ontslag op verzoek van Lucas zelf.
zie nr. 122

110.

1. 1765, 27 december
schepenen van St. Michielsgestel
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d. ?
2. **Cornelis van Casteren**
3. Anna Maria Jollemans, echtgenoot, wonend te Gemonde
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel of elders binnen de Generaliteit
6. op kosten van het armbestuur en gezien resolutie Staten-Generaal van 29 december 1765.

111.

1. 1766, 25 februari

2. **Christiaan Staas ***
  3. Maria Musch, echtgenoot
  4. krankzinnig
  5. niet vermeld
  6. voor 1 jaar
- d.d. 19 augustus 1766 ontslag op verzoek van echtgenote; indien de problemen terugkomen, dan moet zij zich wenden tot de schepenen.

112.

1. 1766, 12 maart
2. **Isabella Barbara Goossens ***
3. Pieter van der Loo, brouwer en stiefvader
4. krankzinnig
5. binnen of buiten de Republiek
6. voor één jaar.

113.

1. 1766, 29 april
2. **Anna Heynen, oud ca. 70 jaar, bewoonster van het Agnes van den Broeksgasthuis in de Beurdsestraat ***
3. rentmeester van dit gasthuis
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

114.

1. 1766, 15 en 19 augustus
2. **Maria van der Weert weduwe van Johannes van Wensel, oud 72 jaar ***
3. Huybert van der Weert en Hendrina van der Weert, laatste wonend in Breda
4. 'een soorte van siekte des geestes'
5. Reinier van Arkel
6. ondercuratelestelling.

115.

1. 1766, 22 oktober
2. **Willem Mourik ***
3. Anna du Missy, echtgenote
4. drankzucht, buitensporige levenswijze; doet onzinnige dingen
5. land van Luik
6. voor één jaar, dan nieuw rekest en een verklaring over de toestand.
zie nr. 183.

116.

1. 1766, 12 november
2. **Willem Pirets**
3. Jozef van Weert, meester-loodgieter en curator
4. 'delirien'
5. Reinier van Arkel
- 6.

117.

1. 1767, 3 maart
2. **Allegunda Mongersdorp, verlaten vrouw (haar man is er elf jaar geleden vandoor gegaan) ***
3. Maria Stalpaerts weduwe van Johannes Mongersdorp, haar moeder
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring;
gezien een verklaring van twee medisch doktoren (er worden geen familieleden gepolst).

118.

1. 1767, 28 april
2. **Thomas Peter van Weert ***
3. Henrica M.J. van der Ven, echtgenote
4. niet vermeld
5. Cellebroeders Luik
6. mits jaarlijkse verklaring; maakte voor ruim Fl. 12.000 aan schulden;
d.d. 4 juni 1767 verlof aan haar, zijnde gehuwd, om toch als koopvrouw zaken te doen;
akkoord mits zij bij contracten van meer dan Fl. 200 haar oom, curator, inschakelt.
d.d. 13 april 1768 verlenging met één jaar
d.d. 29 mei 1769 idem *
d.d. 24 mei 1771 scheiding van tafel en bed op verzoek van echtgenote; Thomas woont dan in 's-Hertogenbosch

119.

1. 1767, 28 april
2. **Francis van Zutphen**
3. Catharina van Zutphen, haar nicht
4. slecht gedrag
5. land van Luik
6. voor één jaar, dan verklaring over de toestand
d.d. 3 juli 1767 n.a.v. rekest van drie neven wordt de machtiging ingetrokken, als zijnde

onder valse voorwendsels verkregen.

120.

1. 1767, 11 mei
2. **Mattheus van Boxtel, wonend in het gecombineerd gasthuis van G. van den Broeck, Sambeek en Moons ***
2. rentmeester van het gasthuis
4. drankzucht (sterke drank)
5. een veilige plaats
6. voor één jaar, dan een verklaring over de toestand.

121.

1. 1767, 31 juli
2. **a. Regina, de weduwe van kapitein-luitenant Schermer ***
b. haar dochter
3. mr. Pieter van Wullen c.a.
4. niet vermeld
5. moeder wordt besteld in een kosthuis en dochter gaat naar Reinier van Arkel
6. Tafel van de H. Geest en het blok van de Markt en Tolbrug betalen.

122.

1. 1767, 29 september
2. **Lucas van Eibergen ***
3. Cornelia Maria van Eibergen weduwe van Peter Hubert, luitenant in het Staatse leger en zuster van Lucas
4. hij is na zijn vrijlating stiekem de stad uitgegaan, zwierf rond en verviel tot uiterste armoede; zij heeft om een schandaal voor de familie te voorkomen hem laten ophalen
5. machtiging voor vijf jaar, waarvan eerste in de Gevangenpoort, daarna nieuwe beslissing
6. d.d. 3 oktober 1771 ontslag op verzoek van betrokkene; hij heeft vier jaar op de Gevangenpoort gezeten; het is daar afschuwelijk, er zitten daar alleen booswichten; hij is tot inkeer gekomen en vervult weer zijn godsdienstige plichten.
zie nr. 109

123.

1. 1767, 4 november
het gerecht van Wageningen;
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 18 november 1767
2. **Willem Anthony de Swart**
3. Josina Catharina Swaving, geboren De Swart, wonend te Maastricht en zuster van Willem
4. 'innocent'

5. Verbeterhuis Papenhulst
6. zie nr. 55.

124.

1. 1768, 27 januari
2. **Johannes de Jode**
3. regenten Tafel van de H. Geest en het blok van de Vughterstraat
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. gezien de verklaring van een medisch dokter (er worden geen familieleden gehoord) hij was al arm en is toen krankzinnig geworden.

125.

1. 1768, 6 maart
2. **Anna Maria van der Steen ***
3. Jacob van der Laar, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. voor 1 jaar, dan verklaring.

126.

1. 1768, 14 april
2. **Liesbeth Rover ***
3. Philips Mans, notaris en echtgenoot
4. drankzucht
5. Blauwhuis Schiedam
6. voor 1 jaar

126a. 1768, 29 april

1. schout en schepenen van Heusden
2. **Johan Leemans**
3. onbekend
4. slecht gedrag
5. onbekend [vermoedelijk 's-Hertogenbosch]
6. d.d. 8 november 1773 wordt de machtiging ingetrokken op verzoek van Jacoba de Voo, weduwe van Gerard Leemans, predikant van Herpt en Hedikhuizen, zijn moeder, nadat persoon thuis is teruggekeerd en zich goed gedraagt [deze machtiging is ingeboekt onder de datum 8 november 1773]

127.

1. 1768, 16 mei
2. **Guilhelmina van der Meer ***
3. Jacob van der Meer, lintwerkersknecht, broer
4. krankzinnig, kwaadaardig van aard
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring

128.

1. 1768, 24 juni
2. **Catharina van der Keer**
3. Hendrik en Odilia van der Keer, broer en zuster
4. zware melancholie, vaak vergezeld van woedeaanvallen
5. bestellen elders, in een klooster
6. met ondercuratelestelling;
mits jaarlijkse verklaring;
indien vervoer naar buitenland dan eerst kennisgeving aan de hoogschout;
borgstelling en productie op verzoek.

129.

1. 1768, 24 juni
2. **Antony Boiset ***
3. Anna Maria Gerrits, echtgenote
4. krankzinnig, van kwaadaardige aard
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring; wordt bedeed door de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch.

130.

1. 1768, 11 oktober
2. **Johanna Biezemortel**
3. Johanna Breugel, nicht
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. trekt van het blok van de Vismarkt; is 'onnozel'.

131.

1. 1769, 10 april
2. **Jan Vereysch van den Boom**
3. Anna Maria van den Broek, echtgenote
4. kwalijk gedrag onder andere herhaalde diefstallen; dit laatste alleen bij geruchte bekend, valt echter niet te bewijzen; duidelijk is dat 'de gedetineerde niet alleen onnut voor de algemeene zamenleving maar zelfs allenzints gevaarlijk is'

5. dienst laten nemen bij de Verenigde Oost-Indische Compagnie of de West-Indische Compagnie.
6. vervoer naar het schip 'pede ligato' [= met gebonden voeten]; tot zolang blijft hij op de Gevangenpoort.

132.

1. 1769, 29 mei
N.B.: machtiging verleend door schepenen van 's-Hertogenbosch
2. **Francis Kuypers, wonend in Vessem, 30 jaar oud**
3. Jan Francis en Andries Kuypers, wonend in Vessem
4. krankzinnig
5. opsluiten in Vessem of elders
6. mits jaarlijkse verklaring; aangehecht een verklaring van de schepenen van Vessem dat hij krankzinnig is;
d.d. 14 juni 1770 verlenging met één jaar; is opgesloten in Vessem
d.d. 22 mei 1771 verklaring schepenen van Vessem; is daar nog opgesloten.

133.

1. 1769, 4 juli
2. **Zeger Hendrik Zegers ***
3. Johanna Heymans, echtgenote
4. niet vermeld
5. op een schip naar West- of Oost-Indië
6. vervoer naar het schip "pede ligato"; tot zolang op de Gevangenpoort.

134.

1. 1769, 24 juni
het gerecht van Amersfoort;
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 9 augustus 1769
2. **Lodewijk van der Smissen ***
3. Lambertus van der Smissen en Johanna Pontkaas, ouders
4. niet vermeld
5. een betershuis in Arnhem of elders; zoon is gevlucht en verblijft nu in 's-Hertogenbosch; ouders vragen arrestatie en opsluiting; akkoord mits kennisgeving aan de hoogschout
d.d. 4 november 1769 op verzoek van ouders intrekking van besluit 9 augustus 1769.

135.

1. 1769, 23 november
2. **Maria Tonnoir ***
3. Adriaan van Boxtel, timmermansknecht en echtgenoot
4. verkwisting en slemperijen, verwaarlozing van het huishouden en haar beroep, geen zorg voor de vier kinderen

5. het vrouwentuchthuis St. Barbara te Luik
6. mits jaarlijkse verklaring; ingeval van vervoer naar het buitenland borgstelling; productie op verzoek; bij vervoer kennisgeving aan de hoogschout.

136.

1. 1769, 16 november
2. **Anne Gerrit Franken, wonend in de Kruisstraat**
3. Wijnand Sasbrug c.a., buurtbewoners
4. krankzinnig
5. niet vermeld
- 6.

137.

1. 1770, 2 april
2. **Allegonda en Louise van Coehoorn (ook wel genaamd: de freules Coehoorn) ***
3. C.A. Zorreth, majoor van het regiment dragonders van de prins van Hessen-Kassel c.a., familieleden
4. schandelijke levenswijze (u en iedereen wel bekend)
5. in de kost doen ergens in het buitenland
6. mits jaarlijkse verklaring dat zij goed gevoed en gehuisvest zijn; in geval van vervoer naar het buitenland borgstelling en productie op verzoek; bij vervoer ook kennisgeving aan de hoogschout
d.d. 17 april 1770 borgstelling door Johan van Meeuwen, brouwer;
d.d. 29 april 1771 verklaring door rector en moeder-overste van het klooster Mariënschoot te Hankem.

138.

1. 1770, 20 april
2. **Adam Schats, kraankind ***
3. Dirkje van Mil, echtgenoot, en Johan Enten, schoonzoon
4. drankzucht, duurt nu al vijf jaar
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. indien nodig vervoer daarheen met de sterke hand
persoon is door de schepenen al eerder op half geld gezet, maar hij weet toch aan geld te komen om zich te kunnen bedrinken.

139.

1. 1770, 7 juni
2. **Anna Maria van der Meulen ***
3. Jan van der Meulen, vader, Maria van der Meulen, zuster, en Hendrik van Bergen, zwager
4. krankzinnig, al 3 jaar; wordt erger

5. opsluiten
6. mits jaarlijkse verklaring.

140.

1. 1770, 1 augustus
2. **Johannes de Vogel, meerderjarig**
3. Herman Mulder c.a., allen wonend te Rotterdam, naaste vrienden
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. dit is de vierde machtiging;
d.d. 11 april 1771 op verzoek van idem ontslag en ondercuratelestelling, omdat hij anders alles verkwist.

141.

1. 1770, 27 augustus
2. **Anna Geertrui van de Graaff ***
3. Maria van Santvoort, nicht
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zie nr. 173

142.

1. 1770, 19 oktober
2. **Herman Jacob Sam ***
3. Maria Lucia Sam weduwe van Arnoud Walraven, zuster
4. drankzucht vergezeld van geraas tijdens dronkenschap
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. heropname; eerste opname zie nr. 62
mits jaarlijkse verklaring.
d.d. 19 oktober 1772 verlenging met één jaar (Van den Gevel)
d.d. 7 oktober 1773 idem.

143.

1. 1770, 7 november
2. **Maria Larcher**
3. Rudolf Bram, zwager
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring.

144.

1. 1771, 10 januari
2. **Jan van Aken, beurtschipper op Schiedam**
vader was beurtschipper op Rotterdam
3. Anna van Velsen weduwe van Willem van Aken, meer dan 70 jaar oud, moeder
4. 'innocent' als gevolg van een zware val op zijn schip gevolgd door scheiding van tafel en bed van een zeer lastige echtgenote; hij moet als een kind verzorgd worden; de moeder kan het niet meer aan
5. Reinier van Arkel of Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. mits jaarlijkse verklaring.

145.

1. 1771, 22 januari
2. **Andries Schalks ***
3. Catharina Schoonhuizen, echtgenote
4. krankzinnig, sedert enige dagen
5. opsluiten in zijn eigen huis
6. mits jaarlijkse verklaring; borgstelling en productie op verzoek; bij vervoer naar het buitenland kennisgeving aan de hoogschout;
d.d. 8 april 1771 verklaring afgegeven door leiding van het klooster Mariënwater tussen Goch en Wees in het Land van Kleef
d.d. 17 januari 1772 verlenging met één jaar gezien verklaring schepenen van Hertfeld en voogdij Weeze (tekst in het Nederlands)

146.

1. 1771, 19 februari
2. **Johannes van Oostrum**
3. Johannes van Oostrum, meester-peperkoekbakker, en Maria van Munster, zijn echtgenote, beiden ouders
4. luiheid en verkwisting
5. opzenden naar Oost- of West-Indië
6. tot zolang opsluiten in het Verbeterhuis van Jan van den Gevel;
een ongewoon lang betoog:
zij kregen 13 kinderen, waarvan er nog acht in leven zijn en er zeven bij hen inwonen; ze hebben voor hun kinderen alles over gehad; de oudste zoon, Jan, leerde eerst voor timmerman, daarna voor broodbakken en toen voor verven en glasmaken; wilde niet deugen; vermaningen en kastijdingen hielpen niet; hij is ondankbaar jegens zijn ouders en richt het gezin ten gronde.

147.

1. 1771, 6 juni
2. **Godfried Christoffel Fetmenger, oud ca. 17 jaar**
3. Abraham Fetmenger

4. slecht gedrag
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. voor één jaar;
d.d. 8 november 1771 ontslag wegens terugkeer van normaal gedrag; ouders zien kans hem op een kantoor te plaatsen.

148.

1. 1771, 7 juni
2. **Hendrina van Cuijk weduwe van Johan Pieren**
3. Maria en Antonet Pieren, dochters
4. krankzinnig, twee pogingen gedaan tot zelfmoord door verdrinking
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring.

149.

1. 1771, 8 juli
2. **Maria Haarbosch, 18 jaar oud ***
3. Mechelina Clerx weduwe van Christoffel Haarbosch, moeder
4. slecht gedrag, bezoekt geregeld huizen met een slechte reputatie
5. een vrouwenklooster als zijnde "het secuurste en min-kostbaarste";
6. mits jaarlijkse verklaring, borgstelling, bij vervoer kennisgeving aan de hoogschout en productie op verzoek.
zie ook nr. 75

150.

1. 1771, 12 juli
2. **Dominicus Loutermans, gedoopt 27 maart 1734**
3. Antony Loutermans
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring.

151.

1. 1771, 24 augustus
Registratie van een brief d.d. 14 juli 1771, waarin de weduwe D/k Smith Zoon & Compagnie te Amsterdam verzoeken de betrokkene, die sedert 1759 bediende is op hun kantoor, maar nu krankzinnig is, op te nemen in het Verbeterhuis van Jan van den Gevel
2. **Christlieb Friedrich Preuse.**
- 3.
- 4.
- 5.
6. geen machtiging !

152.

1. 1771, 29 augustus
2. **Pieternel Kinjet weduwe van NN van Eyk; leeft van een winkeltje in garen e.d.**
3. Johan Kinjet, vader
4. krankzinnig en ziekelijk
5. overbrengen naar het huis van een familielid in Valkenswaard
6. schepenen eisen een wettig bewijs van een der stadsdoktoren dat zij krankzinnig is.

153.

1. 1771, 30 augustus
het gerecht van Grave;
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 31 augustus 1771
2. **Augustinus Douglas**
3. Jan Douglas
4. 'zware toevallen'
5. opsluiten in 's-Hertogenbosch
- 6.

154.

1. 1771, na 17 oktober
machtiging verleend d.d. 17 oktober 1771 door gerecht van Kampen
2. **Arnoldina Maria Anna van Knuth echtgenote van Lodewijk Jan du Clos**
3. Willem Frederik van Knuth, burgemeester van Kampen, en vrouwe Catharina M.A. de la Marquistes resp. vader en schoonmoeder
4. ongebonden levenswijze
5. een verbeterhuis
6. de problemen zijn begonnen na het vertrek van echtgenoot naar de kolonie van Berbice

155.

1. 1771, 3 december
2. **Johan Strijdt**
3. Liesbeth Denise, echtgenoot
4. drankzucht en daardoor krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 3 december 1771 wijziging: nu Gevangenpoort omdat er in Reinier van Arkel geen plaats is;
d.d. 23 december 1771 ontslagen op verzoek van idem wegens herstel en berouw.

156.

1. 1771, 10 december
2. **Jacob Moser ***
3. Balthasar Moser, vader
4. krankzinnig
5. opsluiten in 's-Hertogenbosch
6. mits jaarlijkse verklaring.

157.

1. 1771, 10 december
burgemeester en schepenen van Middelburg
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op ??
2. **Ras Windhuizen**
3. Kerkenraad Waalse Gemeente
4. krankzinnig
5. d.d. 3 december voorlopige beschikking: opsluiten in zijn 'logement';
d.d. 10 december opsluiten in verbeterhuis in 's-Hertogenbosch of anders in het gasthuis
van Bergen op Zoom.

158.

1. 1772, 20 januari
2. **Helena Baggerman weduwe van Jacob Michael Pierius, predikant te Alem en Maren ***
3. Arie Kuyk, oud-burgemeester van Werkendam, als voogd over de minderjarige kinderen
van Pierius voornd.
4. drankzucht, slecht gedrag, schandaal voor de familie
5. opsluiten in Dinther ten huize van Maria Hendriks Leyste weduwe van Hendrik Somers
'alwaar meerdere personen wegens wangedrag bestelt wierden'
6. mits jaarlijkse verklaring, productie op verzoek en borgstelling

159.

1. 1772, 6 april
2. **Isabella Stuart weduwe van Hendrik Blanc**
3. Hendrik Blanc, zoon
4. krankzinnig van kwaadaardige aard
5. Reinier van Arkel
6. wordt al bedeed door de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch en het blok van
de Weversplaats
mits jaarlijkse verklaring ('de gewoonlyke clausule').

160.

1. 1772, 8 april
2. **Maria Nagelgast**

3. blok van de Markt
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 5 april 1773 verlenging met één jaar.

161.

1. 1772, 30 april
2. **Maria L. Evers**
3. Johannes Everts, vader
4. krankzinnig
5. opsluiten in zijn eigen huis of in een zinnelooshuis
6. mits jaarlijkse verklaring, productie op verzoek en borgstelling
d.d. 30 april 1773
verlenging met één jaar (zit opgesloten in een kamer)

162.

1. 1772, 23 september
2. **Geertrui van Rooy weduwe van Arnoldus le Rut ***
3. Hendrik Walger, meester-hoefsmid en echtgenote van Johanna Maria van Rooy, schoonzoon
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel of zolang daar geen plaats is de Gevangenpoort
6. mits jaarlijkse verklaring

163.

1. 1772, 24 september
2. **Gerard van Oyen**
3. blokmeesters van de Vismarkt, Diaconie Gereformeerde Gemeente en het Geefhuis [hij wordt bedeed]
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. hij was eerst besteld in een huis in St. Michielsgestel, toen opgesloten in de Gevangenpoort

164.

1. 1772, 29 september
de waarnemend-gouverneur van de vesting Heusden
2. **Cornelia Pul**
3. Philip Carel Kam, luitenant van het corps artillerie
4. krankzinnig sedert drie maanden, nu gevaarlijk
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel

6. aldaar bewaren 'tot tijd en wijlen de voorn. Cornelia Pul met hulpe van doctoren /onder Gods zegen/ van haare krancksinnigheid sal syn geneesen'

165.

1. 1772, 27 november
machtiging verleend door de krijgsraad van 's-Hertogenbosch
2. **Liesbeth Vonk**
3. Johan Adam Vonk, haar vader, gepensioneerd cornet regiment cavalerie van luitenant-generaal Buijs
4. 'verstandeloos'
5. niet vermeld
6. d.d. 1 december 1772 goedgekeurd door de prins van Oranje als opperbevelhebber van het leger.

166.

1. 1772, 14 december
2. **Johanna van de Graaff**
3. Maria van der Vree, weduwe van David van de Graaff, moeder
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring

167.

1. 1773, 26 januari
2. **Hendrika Philippina Keisers, oud 21 jaar**
3. Christina van Latestein weduwe van Gerrit Keisers, moeder
4. krankzinnig
5. een verzekerde plaats
6. mits jaarlijkse verklaring
wegens ziekte eerst opgenomen in het Groot Gasthuis, daar krankzinnig geworden.

168.

1. 1773, 20 april
machtiging verleend door de Raad van Brabant [sic]
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op ??
2. **Helena Françoise Carpenter, meerderjarig**
3. Henriëtte Thierry Clara weduwe van Walther Carpenter van Westerbeek, raad en rentmeester-generaal der domeinen in het kwartier van 's-Hertogenbosch, haar moeder zij haat haar moeder en is 'verslaafd' aan Walther Nicolson de bron van alle kwaad die haar ook heeft verleid enz. enz.
5. opsluiten in een verbeterhuis in Rotterdam of elders voor een periode van 2 jaar
6. door de voornde Raad werd eerder een machtiging verleend om op te sluiten voor 3

maanden in een verbeterhuis in de Republiek; op 5 april 1773 was dit verlengd

169.

1. 1773, 3 september
2. **Arnoldus van Hooft**
3. Catharina de Bresser, echtgenote
4. dronkzucht en verkwisting
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. voor één jaar
d.d. 22 februari 1774 intrekking machtiging op verzoek van idem echtgenote; hij heeft berouw en wil weer als goed huisvader voor zijn vijf kinderen zorgen.

170.

1. 1773, 14 september
2. **Cornelia Cool**
3. Maria Cool, zuster
4. krankzinnig, kwaadaardig
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring, voor één jaar

171.

1. 1773, 23 november
2. **Catharina van Loeverden ***
3. Johannes Alleger, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel of elders in de Meierij
6. mits jaarlijkse verklaring
zie nr. 95 en 187.

172.

1. 1774, 28 maart
2. **Cornelia van Dinther ***
3. Adriaan Spierings, echtgenoot
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring

173.

1. 1774, 6 mei
2. **Anna Geertrui van de Graaff, gedoopt in 's-Hertogenbosch op 27 februari 1748 ***

3. Maria van Santvoort, nicht
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring
zie nr. 141

174.

1. 1774, 21 mei
machtiging verleend door de raad van Nijmegen
2. **Huybert Duijs**
3. Johan Duijs en Laurens van Ommeren, curatoren en familieleden
4. niet vermeld
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. [geen voorwaarden].

175.

1. 1774, 28 juni
2. **Leonora Vollaert**
3. Hendrik Vollaert, vader, wonend in het blok van de Weversplaats
4. krankzinnig
5. opsluiten, plaats niet vermeld
6. zij woonde enige tijd in Maastricht en was daar al opgesloten;
mits jaarlijkse verklaring;
verzoek was ook op kosten van het Geefhuis, de stad en het blok van de Weversplaats.

176.

1. 1774, 30 juni
2. **Lucia Nicols**
3. Jacob Scheffers, neef
4. zware melancholie, nu uitgegroeid tot een 'zwaare manie'; zij wordt ook betiteld als 'innocente'
5. zusterklooster Soeterbeek in Deurssen
6. mits binnen drie maanden verklaring over haar toestand; productie op verzoek en borgstelling
in het rekest staat: 'alsoo het toezigt voor dergelijke ongelukkigen aldaar zeer oplettend en secuur was';
d.d. 5 juli 1774 borgstelling;
d.d. 7 oktober 1774 aanstaande echtgenoot ontslagen van de ondertrouw
d.d. 29 juni 1775 verlenging met 1 jaar (zit in Deursen); zij is zenuwachtig; nodig is 'dat zij in ruste en stilte in het klooster buyten het gewoel der weereld al nog gehouden wierd'.

177.

1. 1774, 27 juni
de magistraat van Breda
2. **Dingeman Ruysenaers, koopman in leer**
3. Dingena van de Laar, echtgenote, c.a., familieleden
4. drankzucht en mishandeling van vrouw en dienstbode, verkwisting, ruzies, veroorzaakt
oploopjes op straat
5. opsluiten in een verbeterhuis elders in de Generaliteitslanden en borgstelling;
mits 'van tijd tot tijd rapport doende van den toestand'.
6. zie nr. 182

178.

1. 1774, 27 juli
de raad van Nijmegen
2. **Carel Christiaan Lotichius**
3. P.N. Lotichius, med. dr., en J.L. Lotichius, predikant te Horssen en Dieden
4. niet vermeld
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. daar laten verblijven tot nadere beschikking van de raad.

179.

1. 1774, 20 december
2. **Lucas van Beugen ***
3. Margaretha Putz, echtgenoot
4. krankzinnig, gevaarlijk
5. Reinier van Arkel, Verbeterhuis Jan van den Gevel of Geel
6. mits jaarlijkse verklaring, productie op verzoek en borgstelling
d.d. 19 december 1775 verlenging met 1 jaar; zit dan in Geel
d.d. 23 oktober 1777 idem
d.d. 22 december 1778 idem.
zie nr. 103.

180.

1. 1775, 10 januari
2. **Antony van den Berg, kleermaker**
3. Dirkje van Kortrijk, echtgenote
4. krankzinnig, sedert 8 maanden
5. niet vermeld
6. d.d. 13 januari 1777 verlenging met 1 jaar
d.d. 10 januari 1776 idem
d.d. 13 januari 1777 idem

181.

1. 1775, 25 januari
de Raad van Nijmegen
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d. 28 januari 1775
2. **mr. Bernard de Jongh, zoon van ds. J.C. de Jongh**
3. Liesbeth Catharina van Altena, moeder en andere familieleden
4. niet vermeld
5. een verbeterhuis
6. ondercuratelestelling

182.

1. 1775, 27 februari
de magistraat van Breda
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d. 22 maart 1775
2. **Dingeman Ruysenaers, koopman in leer**
3. Dingena van de Laar, echtgenote, c.a. (familieleden)
4. drankzucht
5. een verbeterhuis
6. heropname zie nr. 177.
na ontslag op verzoek van idem
voorwaarde: mits van tijd tot tijd verslag doende
d.d. 30 augustus 1784 ontslag uit het verbeterhuis op verzoek van
zie ook nr. 307

183.

1. 1775, 15 mei
2. **Willem Mourik**
3. Anna du Messy, echtgenote
4. drankzucht
5. opsluiten binnen de stad
6. heropname zie nr. 115 en NR. 199.
d.d. 16 mei 1775 verlot om op te sluiten in het land van Luik wegens de lagere kosten
d.d. 21 november 1775 verlenging met één jaar

184.

1. 1775, 30 augustus
2. **J.C. Marsman**
3. Johanna van Lingen, echtgenote, c.a. (familieleden)
4. drankzucht
5. in Maastricht ten huize van J.G. Marsman.
6. mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek en borgstelling
d.d. 6 september 1775 borgstelling
zie nr. 190 en 206.

185.

1. 1775, 20 november
de raad van Nijmegen
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d.
2. **J. Heyligers, procureur**
3. W.M. Fyten, procureur, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig, sedert twee jaar
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. mits vóór het transport aan de magistraat bekend wordt gemaakt waarheen
d.d. 6 mei 1780 ontslagen
d.d. 11 mei 1780 is dit ontslag getoond aan de schepenen van 's-Hertogenbosch
zie nr. 286.

186.

1. 1776, 2 januari
2. **Maria Catharina van Boxtel**
3. Gerard van Boxtel, vader
4. krankzinnig
5. in 's-Hertogenbosch
6. mits jaarlijkse verklaring

187.

1. 1776, 4 januari

2. Catharina van Loeverden

3. Johan Alleger, echtgenoot
4. krankzinnig, verergerd tot razernij
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 12 december 1776 verlenging met één jaar en toestemming tot overbrenging naar zijn eigen huis, want zij wordt niet beter, hij houdt van haar en wil haar daarom dagelijks zien; mits jaarlijkse verklaring
d.d. 19 januari 1778 verlenging met één jaar
d.d. 25 januari 1779 idem
d.d. 18 januari 1780 idem
d.d. 23 januari 1781 idem
d.d. 16 januari 1782 idem
d.d. 28 januari 1783 idem
d.d. 26 januari 1784 idem
zie nr's 95 en 171.
d.d. 25 juni 1794 verklaring dat zij nog krankzinnig is

188.

1. 1776, ...
de raden van de heer Schall te Muhlheim aan de Rijn
- 2. Herman J. van Aussem, 36 jaar oud**
3. N.N. Grunen gehuwd met zuster van Herman
4. deugt niet
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
- 6.

189.

1. 1776, 7 augustus
schepenen van Waalre d.d. 23 augustus 1776
- 2. Johannes Cornelis Camps**
3. wed. van dhr. Camps, moeder
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
- 6.

190.

1. 1776, 7 augustus
- 2. J.C. Marsman**
3. Johanna van Lingen, echtgenote
4. krankzinnig
5. huis van J.G. la Roque te Maastricht
6. zie nr. 184 en 206

d.d. 12 juni 1777 ontslag op verzoek echtgenote

191.

1. 1777, 21 januari
de krijgsraad te Gorcum geregistreerd te 's-Hertogenbosch d.d. ?
2. **N.N. Riederwald, chirurgijn-majoor**
3. niet vermeld
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. d.d. 25 januari 1777 goedgekeurd door de prins van Oranje
d.d. 7 februari 1777 machtiging getoond aan de stadhouder van de hoogschout

192.

1. 1777, 10 februari
2. **Jan van Herpen, vleeshouwer**
3. Mechel van der Krabbe, moeder
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
mits jaarlijkse verklaring
6. d.d. 21 juni 1777 machtiging tot overplaatsing naar Reinier van Arkel wegens lagere kosten
d.d. 1 november 1777 ontslag wegens herstel

193.

1. 1777, 5 mei
het gerecht van de stad Gorcum en het land van Arkel
2. **Adriaan Noordhoek**
3. Cornelis en Susanna Noordhoek, broer en zuster, beiden wonend in Middelburg
4. melancholie uitgelopen op razernij en agressie jegens andere mensen
5. niet vermeld
6. voor twee jaar; melden aan de magistraat waarheen; dit ook bij overplaatsing;
assistentie stadsbode bij het vervoer

194.

1. 1777, 5 juni
2. **Philippina Zelis**
3. Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch en Diaconie Gereformeerde Gemeente
4. wangedrag (om die reden ook weggestuurd door mensen bij wie zij besteld was)
5. Blauwhuis te Schiedam
6. voor één of twee jaar
d.d. 16 juni 1780 verlenging met twee jaar (Schiedam)
d.d. 19 augustus 1782 verlenging met twee jaar (idem)

195.

1. 1777, 30 juli
de raad van Nijmegen,
geregistreerd te 's-Hertogenbosch d.d. ?
2. **Andries van Voorst**
3. niet vermeld
4. machtiging tot overplaatsing van het verbeterhuis De Vurige Kolom naar het verbeterhuis van Jan van den Gevel
de machtiging voor Utrecht dateerde van 6 november 1771
d.d. 9 augustus 1780 verlenging met drie jaar
d.d. 30 juli 1783 verlenging met drie jaar
d.d. 22 juli 1795 verlenging met drie jaar
d.d. 8 augustus 1798 idem met één jaar
d.d. 30 januari 1802 ontslag wegens herstel en omdat hij slecht verzorgd wordt; hij is nu ruim 70 jaar

196.

1. 1777, 15 augustus
2. **Adam Schats, kraankind**
3. Dirkje van Mill, echtgenote
4. drankzucht en agressie op straat
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. mits jaarlijkse verklaring en expliciet verbod op ontslag
d.d. 1 mei 1781 ontslag uit verbeterhuis voornd. op verzoek van Dirkje van Mill; hij heeft een beroerte gehad en is bedlegerig; Rippens verklaart dat hij de openbare orde niet meer kan verstoren

197.

1. 1777, 31 juli
de ambtman van de Overbetuwe
geregistreerd te 's-Hertogenbosch d.d. 11 september 1777
2. **Cornelis van Meurs**
3. Jan Rijnders en H.S. van Meurs, curatoren
4. niet vermeld
5. machtiging tot overplaatsing van het krankzinnigenhuis te Nijmegen naar Verbeterhuis Jan van den Gevel

198.

1. 1777, 5 september
2. **Maria G. van de Pol, ca. 16 jaar oud**
3. Lucas van Gent te Schiedam c.s. (familieleden)

4. niet vermeld
5. gevraagd wordt de Gevangenpoort of elders; verleend wordt machtiging voor het vrouwenklooster in Haren bij Megen
6. voor drie jaar; indien vervoer naar het buitenland, dan goedkeuring vragen aan de schepenen; productie op verzoek, borgstelling; kostgeld in Haren is Fl. 100 per jaar en daarnaast kosten van de kleding;
d.d. 15 september 1777 borgstelling
d.d. 13 april 1778 machtiging tot overplaatsing wegens de lagere kosten naar het huis van haar oom; zij is dan 17 jaar oud

199.

1. 1777, 6 november
2. **Willem Mourik, koopman in gedestilleerd**
3. Anna du Messy, echtgenote
4. land van Luik
5. dronkzucht en mishandeling echtgenote
6. 3e opname; zie nr's 183 en 115; voor 12 jaar; mits tweejaarlijkse verklaring; productie op verzoek en borgstelling
d.d. 18 december 1783 verklaring van de directeur van St. George te Luik; hij is dan nog in leven

200.

1. 1777, 18 november
2. Francis van den Heuvel
3. **Johanna Weydemans, echtgenote**
4. verkwisting en voortdurende verhuizingen, verkeerd zaken doen, onlangs in Senlis (Frankrijk) gearresteerd en twee weken gevangengezeten wegens bedelarij
5. niet vermeld [Maastricht]
6. mits tweejaarlijkse verklaring; borgstelling, opsluiten in de Republiek; hij is geboren in 's-Hertogenbosch
d.d. 10 november 1777 borgstelling
d.d. 30 september 1779 verlenging met twee jaar
overlijdt 1 februari 1780 in Maastricht

201.

1. 1778, 9 maart
2. **Petronella Goyaard Spierings, geboren te Dinther**
3. Pieter Steenbergen, echtgenoot
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. vraagt ook om betaling door de armenkassen; hiervoor moet hij bij een ander adres zijn

202.

1. 1778, 23 maart
de magistraat van Breda;
getoond aan de stadhouder van de hoogschout op 24 maart 1778
2. **Jan Frederik Hoffmans**
3. Lucas Hoffmans, commies van de posterijen, en Sara Christina Romer, ouders
4. drankzucht, wordt zo misschien nog krankzinnig
5. een verbeterhuis in de Republiek
6. mits van tijd tot tijd verslag doend
d.d. 13 december 1779 ontslag wegens berouw

203.

1. 1778, 21 april
het gerecht van St. Maartensdijk
geregistreerd te 's-Hertogenbosch 24 april 1778
2. **Willem Catshoek**
3. Anthony Verkouteren, vader
4. drankzucht en buitensporig gedrag
5. verbeterhuis Republiek of in de Generaliteitslanden
6. voor drie jaar; met ondercuratelestelling
d.d. 20 juli 1780 ontslag op verzoek van Adriaan en Levinus Catshoek, broers en curatoren.

204.

1. 1778, 22 april
geen machtiging maar besluit kwartiersvergadering van Kempenland over de financiering conf. resolutie S-G 27 februari 1778 (kosten zijn voor rekening van het kwartier)
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 6 mei 1778
2. **Jan Heeren**
3. niet vermeld
4. niet vermeld
5. Reinier van Arkel
- 6.

205.

1. 1778, 25 mei
de raad van Nijmegen;
geregistreerd in 's-Hertogenbosch ?
2. **C.M. Smelten**
3. G. Bull wed. Sterrenberg
4. drankzucht
5. Verbeterhuis te 's-Hertogenbosch

6. voor twee jaar

206.

1. 1778, 13 augustus
2. **Johannes Marsman**
3. Johanna van Lingen, echtgenote
4. slecht gedrag
5. St. George te Luik St. Léonard
6. voor 12 jaar; mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek en borgstelling; derde opname in 1780 wordt geregistreerd met een in het Frans gestelde verklaring van P. Pierlot, 'directeur spirituel' van St. George; hij zendt een brief mee van de patiënt aan zijn vrouw; het kostgeld bedraagt Fl. 46.50 per kwartaal [welke guldens?]; verklaringen als voor d.d. 23 april 1782 en d.d. 20 oktober 1783 zie nr's 184 en 190

207.

1. 1778, 24 augustus (voor 6 weken)
1778, 2 okt (voor 1 jaar)
2. **Anna Christina Hoogewerff, gescheiden van mr. G. de Jong**
3. Matthys Hendrik van Son, procureur
4. buitensporig en aanstootgevend gedrag (uitvoerige omschrijving); drankzucht
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. haar vader bepaalde bij testament dat zij alleen het vruchtgebruik van de erfenis had; in twee jaar tijds keerde de executeur ca. Fl. 3.000 aan haar uit; voor 1 jaar; met ondercuratelestelling
d.d. 25 november 1779 verlenging met één jaar
d.d. 16 november 1780 idem
d.d. 19 november 1781 idem
d.d. 28 november 1782 idem
d.d. 17 november 1783 idem

208.

1. 1778, 6 augustus
schepenen van Dinther
2. **Alexandrina Diderica Brossard**
3. J.W. Brossard, vader
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. totdat zij is hersteld

209.

1. 1778, 30 november
2. **Jan van Woerkom, kraankind**
3. Johanna Adriana Papegaay, echtgenote
4. drankzucht
5. een verbeterhuis
6. al eerder door schepenen op half geld gesteld; mits jaarlijkse verklaring
d.d. 25 november 1779 verlenging met één jaar
d.d. 10 november 1780 idem
d.d. 12 november 1781 voor drie jaar wegens de lagere kosten; wel mits jaarlijkse
verklaring.

210.

1. 1778, .. december
2. **Hendrik Tickelmans**
3. Johanna Maria de Bresser, echtgenote
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. voor één jaar
d.d. 21 juni 1779 ontslag verleend

211.

1. 1778, 31 december
de raad van Nijmegen
d.d. 2 januari 1779 getoond aan de stadhouder van de hoogschout
2. **Simon Toppen**
3. J.V.B. Toppen, vader
4. drankzucht
5. verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor twee jaar; voor vervoer bekend maken aan de raad waarheen

212.

1. 1779, 30 april
2. **Johannes Chabot**
3. Mozes Chabot echtgenote van Liesbeth van Buuren, ouders
4. krankzinnig, gevaarlijk
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring; zij kunnen het niet betalen

213.

1. 1779, 12 augustus
het gerecht van Elst
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 14 augustus 1779

2. J.F.W.H. van Oven (man)

3. mr. C.C. van Oven, land-, dijk- en gerichtsschrijver en echtgenote van Barbara Liesbeth van der Portzen, ouders
4. slecht gedrag
5. niet vermeld
6. totdat hij hersteld is

214.

1. 1779, 5 oktober
- 2. Johannes Labrie**
3. Wilhelmina Wijgerganks, echtgenote
4. krankzinnig
5. naar Geel
6. reeds 2½ jaar besteld in Dinther; mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek, borgstelling; bij vervoer desnoods gebruik van de sterke arm

215.

1. 1779, 5 november
- 2. Johanna de Groot**
3. Karel de Groot, vader
4. niet vermeld
5. een klooster te Venray
6. mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek; borgstelling d.d. 16 november 1780 ontslagen wegens herstel

216.

1. 1779, 14 oktober
ontslag verleend door het gerecht van Koudekerke [waar ?]
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 29 november 1779
- 2. Hendrik Ypelaar**
3. Agatha van der Linden, echtgenote en wonend te Dordrecht
4. niet vermeld
5. Verbeterhuis Jan van den Gevel
6. het verzoek om verlenging wordt afgewezen zonder opgaaf van redenen.

217.

1. 1780, 6 april
- 2. Maria Liesbeth de Flanter**
3. regenten Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch
4. wegens zwangerschap verwijderd uit het weeshuis; op straat aangetroffen; lijdt aan een kwalijke ziekte

5. Blauwhuis Schiedam
6. in 1779 besteld bij een 'dienaar der justitie', maar geen verbetering in haar gedrag; voor 2 jaar; vervoer desnoods met behulp van de sterke hand

218.

1. 1780, 29 mei
2. **Lucas van Eibergen**
3. Carolus Theodorus Gesler, curator
4. wegelopen; gevonden in een stal bij Orthen na door boeren stomdronken uit een sloot te zijn gehaald
5. Verbeterhuis Rippens
6. mits jaarlijkse verklaring
d.d. 15 mei 1781 verlenging met één jaar
d.d. 22 mei 1782 idem
d.d. 5 juni 1783 idem
d.d. 5 juni 1784 idem
zie nr's 109 en 122.

219.

1. 1780, 16 juni
2. **Isabella (Billeke) de Boom**
3. regenten van de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch en diakenen van de Gereformeerde Gemeente van 's-Hertogenbosch
4. drankzucht en zwerven
5. Blauwhuis Schiedam
6. voor twee jaar;
d.d. 19 augustus 1782 verlenging met 2 jaar

220.

1. 1780, 17 juli
de Hoge Krijgsraad
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 31 juli 1780
2. **Judith Adriana Thierry**
3. haar echtgenoot Gerard Verschuur, gepensioneerd kapitein van het regiment van luitenant-generaal Van Raders, wonend op de buitenplaats Orangestein in de ban van Stompwijk
4. niet vermeld
5. een verbeterhuis in de Republiek
6. ondercuratelestelling; curatoren zijn echtgenoot en mr. Johan G. van Oldenbarneveldt gend. Tullingh, advocaat-fiscaal van de Generaliteit, neef van Judith;
de machtiging geldt totdat anders wordt beslist.

221.

1. 1780, 15 augustus
2. **Hendrik Derks**
3. Wilhelmina Ritter, echtgenoot
4. wangedrag
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor zes weken

222.

1. 1780, 7 september
2. **Jan Hendrik Verdonk**
3. Johanna Oudvliedt, weduwe van Jan Verdonk, moeder
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. zij kan niet betalen; mits jaarlijkse verklaring

223.

1. 1781, 4 februari
2. **Peter Bekkers, bakker**
3. Alida van der Voort, echtgenote
4. drankzucht gevolgd door krankzinnigheid; mishandeling van zijn gezin
5. Gevangenpoort
6. voor ten hoogste één maand, dan opnieuw rekestreren

224.

1. 1781, 22 januari
2. **Glodina Maréchal**
3. Geertrui Jansen weduwe van Jan Jacob Maréchal, moeder
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring

225.

1. 1781, 10 juli
het gerecht van Alkmaar
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 23 maart 1781
2. **Bernard Brouwer**
3. mr. Willem Jacob Kloek en Jacob Brouwer resp. broer en zwager
4. niet vermeld
5. machtiging tot overplaatsing van het provinciaal tuchthuis Zwolle naar Verbeterhuis

- Rippens
6. bekend maken waarheen patiënt wordt gebracht

226.

1. 1781, 3 april
2. **N.N. echtgenote van Pieter van Dalen**
3. Pieter van Dalen
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring

227.

1. 1781, 3 mei
2. **Maria van der Horst, 32 jaar oud**
3. Jan van der Horst, vader
4. krankzinnig; geeft aanstoot op straat
5. Reinier van Arkel
6. Jan wordt bedeed door het blok van de Hinthamerstraat mits jaarlijkse verklaring; geldt totdat zij hersteld is

228.

1. 1781, 11 mei
2. **Catharina Maria van Stokkum**
3. Rudolf Bauwert, echtgenoot
4. krankzinnig; scheurt zich de kleren van het lijf
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek, borgstelling

229.

1. 1781, 18 mei
2. **Rudolf Cremers**
3. Maria van Vlijmen, echtgenote
4. drankzucht en agressie
5. verzending naar Oost- of West-Indië;
6. vervoer naar Middelburg desnoods met gebonden voeten

230.

1. 1781, 30 juni
schepenen van Eindhoven
d.d. 31 juli 1781 getoond aan de stadhouder van de hoogschout
2. **Dirk Schlosser**

3. Carel Jacob Gallé, predikant en hoogleraar in 's-Hertogenbosch gemachtigd door mr. Jacob Schlosser, beeldsnijder en wonend in Amsterdam
4. krankzinnig
5. in het ressort van de Generaliteit
6. ondercuratelestelling; mits van tijd tot tijd bericht wordt gedaan over de toestand

231.

1. 1782, 2 januari
2. **Johannes Goyaarts, oud ca. 23 jaar**
3. Geertrui van Tiel weduwe van Johannes Goyaarts, moeder
4. zwerft sedert vier jaar rond; verkwisting
5. St. Georges Luik
6. mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek; borgstelling; voor één jaar; d.d. 8 januari 1782 borgstelling

232.

1. 1782, 12 maart
2. **Johan Sartorius, oud 16 jaar**
3. Johannes Sartorius, factor, vader
4. beestachtig gedrag; bedreigt zijn ouders, gooit bij hen de ruiten in
5. cellebroeders in Maastricht
6. mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek; borgstelling

232a.

1. 1782,
2. **Allegonda van Hem**
3. Jacob van Hem, vader
4. niet vermeld
5. de gevraagde machtiging wordt geweigerd; hij mag wel fermer dan ouders gewoonlijk doen
6. hij wordt bedeed door het blok van de Hinthamerstraat en de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch

233.

1. 1782, 29 april
2. **Geertrui Florentia Wijnaands, 18 jaar oud**
3. Clementia weduwe van Albert Wijnaands, moeder
4. mishandelt haar moeder
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring; productie op verzoek; borgstelling; voor vervoer bekend maken waarheen

234.

1. 1782, 15 juli
2. **Hendrik Combert**
3. Willemijn de Bie weduwe van Hendrik Combert, moeder
4. krankzinnig, wordt erger, scheurt zich de kleren van het lijf
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring

235.

1. 1782, 18 mei
schepenen van Oosterhout
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 29 augustus 1782
2. **ds. Johannes Mys, predikant te Oosterhout**
3. Andreas Mys Te Rotterdam en Evert van Braam te Gorcum, curatoren, resp. broer en zwager
4. krankzinnig, melancholie; men vreest een 'delirium furiosum'
5. een geschikt huis
6. geen voorwaarden

236.

1. 1783, 10 februari
2. **Wilhelmina van Tielen**
3. Asverus Ferdinandus van Tielen, borgemeester, substituut-ambtman en commies van de magazijnen te Grave, broer, en nog een familielid
4. slecht gedrag; bederft haar minderjarige dochter
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor één jaar;
zij was eerst opgesloten in het huis van Pieter Lensen op de Vughterdijk krachtens machtiging verleend door schepenen van 's-Hertogenbosch d.d. 6 februari 1782
d.d. 30 januari 1784 verlenging met drie jaar

237.

1. 1783, 25 februari
2. **Allegonda van Hem**
3. Jacob van Hem en Maria Catharina Huybrechts, ouders
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. in 1782 was een machtiging geweigerd
mits jaarlijkse verklaring

238.

1. 1783, 17 december
2. **Maria Anna van den Brand**
3. Adriaan van Hoornebeeke te Megen, oom
4. krankzinnig
5. klooster van de birgittinessen in Uden omdat 'de aldaar bestelde krankzinnigen met alle zagtmoedigheid en mededoogen wierden behandelt, en ook wel tot voorig verstand waren herstelt'
6. voor één jaar; mits jaarlijkse verklaring; borgstelling en productie op verzoek borgstelling d.d. 19 december 1782
zie nr. 316.

239.

1. 1784, 23 januari
2. **Adriaan van Hees, oud 40 jaar**
3. Johanna van Helvoirt weduwe van Jan van Hees, moeder
4. krankzinnig, al vele jaren
5. niet vermeld
6. zij wordt bedeed door de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch, de Diaconie van de Nederduitse Gereformeerde Gemeente en het blok X; zij is nu te oud geworden om voor hem te zorgen

240.

1. 1784, 27 mei
2. **Johannes Goyaarts**
3. Geertrui van Tiel weduwe van Johannes Goyaarts, factores, moeder
4. drankzucht en zwerven
5. Verbeterhuis Maastricht
6. eerst opgesloten bij de cellebroeders te Tienen; erg duur, daarom naar de kapelaan van Neeritter in het land van Luik; daar weggelopen
voor één jaar; borgstelling en productie op verzoek

241.

1. 1784, 27 mei
2. **Adriaan Leytens**
3. Liesbeth van Haren, echtgenote
4. drankzucht en smokkel van sterke drank; dit sedert vier jaar; mishandeling gezin
5. Verbeterhuis Rippens
6. zij is nu tien jaar gehuwd en heeft van hem vijf kinderen

242.

1. 1784, 18 juni

2. **Willem Ferreson**
3. Liesbeth van Eersel, echtgenote
4. drankzucht (in acht maanden niet nuchter geweest); zij loopt op krukken en is mishandeld
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor drie maanden

243.

1. 1784, 21 juni
2. **Anna Maria van Kempen**
3. Willem van Kempen, vader
4. stuipziekte met als gevolg krankzinnigheid
5. Reinier van Arkel of elders
6. mits jaarlijkse verklaring

244.

1. 1782, 30 augustus [sic]
het gerecht van Elberfeld (Duitsld.)
geregistreerd op 2 september 1782 [sic]
2. **Anthony Frouwein**
3. Frederik Engelbert en Abraham Froewein, broers, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. geen voorwaarde

245.

1. 1784, 18 september
de Raad van Nijmegen
getoond aan stadhouder van de hoogschout d.d. 28 september 1784
2. **Huybert van Hulst**
3. Bato van Hulst, vader
4. krankzinnig
5. niet vermeld
- 6.

246.

1. 1784, 22 september
2. **Johannes Lerff, 20 jaar oud**
3. Jozef Lerff weduwnaar van Dorothea de Wijs, vader
4. vallende ziekte met als gevolg krankzinnigheid
5. Reinier van Arkel

6.

247.

1. 1784, 5 september
2. **Frans Werdmuller**
3. Sigismund Werdmuller, kapitein van het regiment Zwitsers van luitenant-generaal Escher te Maastricht, broer, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig, poging tot zelfdoding
5. een plaats in de Republiek
- 6.

Over de periode 1784-1794 is geen register bewaard gebleven.

inv. nr. 1917

248.

1. 1794, 3 maart
de ambtman van de Over-Betuwe
getoond aan de stadhouder van de hoogschout op 9 april 1794
2. **Jan Hendrik de Ranitz, voormalig luitenant van het regiment cavalerie van generaal-majoor Van der Duyn van 's-Gravemoer**
3. Johan Bernard Sigismundis de Ranitz te Lent c.a. (familieleden)
4. krankzinnig; melancholie
5. overbrenging van het Provoosthuis in Nijmegen naar 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar
met ondercuratelestelling.
d.d. 8 juli 1801 verlenging zonder tijdslimiet verleend door het gemeentebestuur van het ambt Over Betuwe; zit dan in het Verbeterhuis van Rippens

249.

1. 1794, 23 mei
verlenging machtiging d.d. 23 mei 1793 met 1 jaar
2. **Wijnand Kemps ***
3. dr. Antoni Kemps, medicinae doctor, vader
4. krankzinnig
5. Ermitage Mariëndal onder Beek bij Bree
6. d.d. 6 juni 1795 verlenging met 1 jaar.
d.d. 19 mei 1796 verklaring door de med. dr.; zit nog in de Kluis

250.

1. 1794, 3 juni
2. **Maria de Loo ***

3. Hendrik van Bergen, meester-schoenmaker
4. krankzinnig
5. opsluiten in eigen huis
6. voor 3 maanden

251.

1. 1794, 5 juni
de krijgsraad van het regiment Zwitsers onder luitenant-generaal Hirdel in het kamp bij Doornik
getoond aan de stadhouder van de hoogschout op 12 juni 1794
2. **Martin Neupheler, onderluitenant van voornd. regiment**
3. niet vermeld
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Rippens
6. d.d. 3 april 1797 ontslag verleend door de municipaliteit van 's-Hertogenbosch op verzoek van twee officieren van het regiment-Zwitsers dat met verlof is gestuurd; zij willen hem meenemen naar Zwitserland; akkoord, mits borgstelling;
d.d. 30 maart 1797 borgstelling door dr. Florentius Verster

252.

1. 1794, 13 juni
2. **Peter van Rooy ***
3. Johannes van Rooy, hovenier
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. heeft van alles eraan gedaan onder andere hulp van dokter en chirurgijn
d.d. 3 mei 1798 ontslag op verzoek van moeder; is hersteld

253.

1. 1794, 4 juni
de Raad van Nijmegen
2. **Goduard Buijs**
3. Delia Buijs weduwe van N. Heymans, wijnkoper, zuster
4. wangedrag als gevolg van lichamelijke gesteldheid
5. Verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. oudere resoluties d.d. 24 juni 1789, 16 juni 1790 en 25 mei 1791.
d.d. 8 augustus 1798 verlenging met twee jaar
d.d. 18 september 1799 ontslag wegens goed gedrag
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 24 september 1799.

254.

1. 1794, 16 juli

verlenging machtiging d.d. 23 juni 1791 met één jaar

2. **Johannes Everhardus van Hooft ***
3. Maria van IJzendijke, echtgenote
4. niet vermeld
5. zit in zinnelooshuis en verbeterhuis te Maastricht.

255.

1. 1794, 7 januari
ontslag op verzoek van echtgenote
2. **Antonetta Verbeek**
3. Arnoldus van Tilleraden, echtgenoot
4. drankzucht
5. Verbeterhuis Rippens
- 6.

256.

1. 1794, 18 juli
schepenen van St. Michielsgestel
2. **Johannes van der Meulen, molenaar**
3. Arnoldus van der Meulen te Walbeck bij Geldern
4. drankzucht
5. opsluiten en curatele
6. in geval van vervoer naar het buitenland productie op verzoek en borgstelling;
toestemming om zijn roerende goederen te verkopen; mits jaarlijkse verklaring

257.

1. 1794, 31 juli
2. **Paulus Spiljard, oud 22 jaar**
3. Arnoldus van de Sande en Isabella Goossens, echtgenoten; Isabella is de moeder
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. mits jaarlijkse verklaring; voor 1 jaar; alles uitgeprobeerd onder andere inschakeling van
medicinae doctor Deckers.

258.

1. 1794, 20 augustus
het gerecht van de heerlijkheid Heumen
2. **mevr. Jackard weduwe van Maus van Kohler**
3. niet vermeld
4. niet vermeld
5. overplaatsing van het Verbeterhuis van Rippens naar het huis van hun neef in
Middelburg, J.Fr. Putto

6.

259.

1. 1794, 20 augustus
de burgemeesters van Den Haag
ontslag
2. **Beer Kann ***
3. Lasarus Beer Kann, vader, wonend in Den Haag
4. niet vermeld
5. zit nu in het 'stads verbeterhuis' in Den Bosch
6. zie nr. 308.

260.

1. 1794, 22 september
2. **Helena van Rooy ***
3. Hendrina van Rooy en Lena Bruggemans, tantes
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

261.

1. 1794, 15 november
2. **Lucas Bouvoir, bewoner van het mannengasthuis op de Uilenburg**
3. Anthonia Bouvoir, dochter, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. voor 1 jaar.

262.

1. 1795, 24 februari
2. **Maria Troosters, gedoopt in 's-Hertogenbosch op 20 december 1770**
3. niet vermeld
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. geen voorwaarde
eerste machtiging afgegeven door de municipaliteit van 's-Hertogenbosch

263.

1. 1795, 6 maart
2. **Hendrik Leytens, gedoopt op 11 oktober 1755 ***

3. Govert Eijkhof, stiefvader
4. krankzinnig, lijdt er al jaren aan
5. Reinier van Arkel
6. geen voorwaarden

264.

1. 1795, 9 april
2. **Arend van Heesch**
3. Maria C.C. van der Mark, wonend in de Torenstraat, echtgenoot
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is
d.d. 4 september 1795 ontslag wegens herstel op verzoek van idem.

265.

1. 1795, 5 mei
2. **Anneke Eijkendoorn**
3. Maria Hermans, bij wie zij jaren lang heeft ingewoond
4. krankzinnig
5. opsluiten, niet vermeld waar
6. verzoek is ten laste van de stad, de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch en het blok van de Weversplaats

266.

1. 1795, 22 mei
2. **Johan Willem Lobrie**
3. Wilhelmina Wijgerans, echtgenote
4. krankzinnig
5. opsluiten, niet vermeld waar
6. geen voorwaarden.

267.

1. 1795, 20 juli
2. **Willem van Den Dungen, bakker**
3. Helena van der Velden, echtgenote
4. drankzucht, maakt schulden, doet dwaze zaken
5. verzoek luidt om hem uit gijzeling te ontslaan en tot stadskind ('prodigus') te verklaren
besluit: akkoord, als hij zijn leven niet betert, wordt hij opgesloten; verbod om hem geld
te lenen of zaken met hem te doen; zijn echtgenote neemt de bakkerij over

268.

1. 1795, 22 juli
verlenging van een machtiging verleend in 1792 door het gerecht van de Neder-Betuwe met drie jaar
2. **Floris Adriaan van Brakel tot den Brakell**
3. D.L. van Brakell tot den Brakell, zoon, c.a. (familieleden)
4. verkwisting
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. d.d. 28 juli verlenging met drie jaar
d.d. 18 juli 1801 ontslag uit het Verbeterhuis van Rippens

269.

1. 1795, 7 september
2. **Jozef van Gemert ***
3. Maria 't Hoen, echtgenote
4. drankzucht, al vele jaren, vergezeld van toevallen, tijdens welke hij gevaarlijk is
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch of elders
6. indien buiten de stad dan productie op verzoek en borgstelling; voor drie jaar
d.d. 3 december 1795 ontslag op verzoek van idem; hij heeft meteen zijn leven gebeterd; zij wil met hem een 'nieuw huwelijk' beginnen.
zie nr. 298.

270.

1. 1795, 29 september
2. **Maria Anna H. van Gemert, 20 jaar ***
3. Catharina van der Ven weduwe van Willem Mosmans, tante
4. slecht gedrag
5. opsluiten in een verbeterhuis [1799: werkhuis Amsterdam]
6. voor één jaar; indien buiten de stad, dan productie op verzoek en borgstelling.
d.d. 22 september 1796 verlenging met één jaar
d.d. 15 september 1797 idem met twee jaar
d.d. 14 maart 1799 ontslag wegens beter gedrag uit werkhuis Amsterdam

271.

1. 1795, 14 december
2. **Johannes Antoni Strik**
3. Johannes Janse Smulders te Den Dungen, neef
4. drankzucht, verkwisting
5. opsluiten in Bataafs-Brabant; geen vaste goederen verkopen zonder machtiging; boedel-inventaris maken
6. hij is weduwnaar en heeft zeven kinderen in de leeftijd van 2-14 jaar.
d.d. 14 juni 1796 ontslag omdat hij hersteld is op verzoek van de voogden over de kinderen.

272.

1. 1795, 18 december
2. **Jan van Son jr. ***
3. Jan van Son sr., vader, koopman
4. drankzucht
5. opsluiten in de stad
6. voor één jaar
d.d. 20 januari 1796 plaatsing bij Rippens is te duur; verlof tot overplaatsing naar Bree of elders; mits productie op verzoek en borgstelling; d.d. 5 februari 1796 borgstelling
d.d. 3 maart 1797 verlenging met één jaar

273.

1. 1796, 26 januari
verlenging van een machtiging van 19 oktober 1792
verleend door de municipaliteit Hooge Mierde c.a.
2. **Martinus van Meerten destijds wonend bij de predikant van Hooge Mierde**
3. Leonard van Meerten. emeritus-predikant van Koudekerke en wonend in Den Haag;
Lambertus van Meerten, oud-burgemeester van Gorcum c.a. (fam. leden)
4. drankzucht
5. Verbeterhuis Rippens
6. verlenging met twee jaar
al eerder opgenomen in 1785-1788
d.d. 24 april 1796 ontslag op eigen verzoek op belofte van beterschap.

274.

1. 1796, 9 februari
2. **Jan van Densen**
3. Geertrui ter Gouw weduwe van Jan van Densen, moeder
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is.

275.

1. 1796, 25 februari
2. **Johanna van Gerwen weduwe van Jan Greddeli ***
3. Jacoba Greddeli, dochter, en Jan Bekkers echtgenote van Helena Greddeli, andere dochter
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is; op kosten van de stad, de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch en het blok van de Vismarkt

276.

1. 1796, 4 april
2. **Antoni Josephus Watrin (ook gespeld als: Watering) ***
3. Maria Corssens, echtgenote
4. mijmeringen van geest, 'scrupulen van godsdienst', thans krankzinnig
5. de Kluis te Beek bij Bree
6. mits jaarlijkse verklaring, productie op verzoek en borgstelling
d.d. 6 april 1796 borgstelling.
zie nr. 306 en 369.
d.d. 27 juni 1800 ontslag wegens herstel op verzoek echtgenote

277.

1. 1796, 24 mei *
2. **Gerard Beyen**
3. Magdalena van Kroon, echtgenote, c.a. (fam. leden)
4. drankzucht
5. Verbeterhuis
6. één jaar
d.d. 10 augustus 1796 ontslag op verzoek van idem (geen reden vermeld)

278.

1. 1796, 31 mei
ontslag verleend door de burger J. Ganderheyden, provisioneel geauthoriseerd fiscaal van de Bommelerwaard; machtiging was verleend d.d. 8 januari 1793 door het gerecht van Driel omdat hij 'dwaas en onzinnig' was
2. **Huybert Ghyben**
3. P.W. van der Horst en Johannes van Dokkum, curatoren, c.a. (toeziende voogden)
4. ontslag omdat hij beter is
- 5.
6. zie nr. 282

279.

1. 1796, 16 juni
de Raad van Nijmegen; geregistreerd d.d. 23 juni 1796
2. **C. Winter**
3. Liesbeth Melse weduwe van W.W. Winter, moeder
4. drankzucht; sinds dood vader verergerd; onafgebroken dronken; na val van de trappen een wond opgelopen
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar.

280.

1. 1796, 18 juni
het Comité van Rechtsoefening in de stad Purmerend; geregistreerd d.d. 25 juni 1796
2. **Nicolaas Peereboom**
3. Liesbeth Josina Copius weduwe van Lourens Peereboom
4. zwerft rond buiten Holland; heeft geen kleren noch geld; drankzucht
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek.
6. d.d. 18 april 1798 ontslag verleend door Comité van Rechtsoefening van Purmerend; geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 21 mei 1798.

281.

1. 1796, 8 augustus
2. **Carolina Bodenstaf ***
3. Koenraad Laurentius en Willem Bodenstaff, broers
4. slechte levenswijze
5. opsluiten binnenslands
6. voor één jaar
d.d. 1 september 1797 verlenging met één jaar

282.

1. 1796, 31 augustus
de ambtsvergadering van de Bommelerwaard
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d. 17 september 1796
2. **Huybert Ghyben**
3. Johannes van Dokkum, curator en beherend voogd
4. krankzinnig
5. opsluiten, niet vermeld waar
6. zie nr. 278.

283.

1. 1796, 22 september
2. **Allegond van der Linden weduwe van Hendrik Kranenburg ***
3. Willem van der Linden, koopman
4. krankzinnig, dreigt met zelfdoding
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is

284.

1. 1796, 25 november
2. **Johanna Seym**
3. Wilhelmina en Maria Seym, zusters

4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is
op kosten van het Geefhuis

285.

1. 1796, 25 november
2. **Henrica van Veghel**
3. Evert van Veghel, oom, en Peter van Mackelenberg
4. krankzinnig (en arm)
5. niet vermeld
6. op kosten van het Geefhuis
zolang zij krankzinnig is.

286.

1. 1796, 21 december
raad van Nijmegen
geregistreerd in 's-Hertogenbosch d.d. 24 januari 1797
2. **Herman Fytten**
3. H.G. Heyligers
4. slecht gedrag
5. opsluiten in deze provincie
6. voor één jaar
zie nr. 185.
d.d. 12 januari 1798 ontslag

287.

1. 1796, 31 december
2. **Emmanuel Jacob de Weert ***
3. Johannes Wilhelmus de Weert, vader
4. melancholie
5. Verbeterhuis Rippens
6. al eerder, in 1791, is een machtiging afgegeven voor Maastricht.
d.d. 26 september 1798 ontslag; is bij zijn verstand, gaat naar de kerk, is niet krankzinnig
meer.

288.

1. 1797, 5 januari
2. **Wilhelmina Josepha van Roosmalen ***
3. Assuerus Franciscus van Roosmalen, koopman, vader
4. slecht gedrag, agressie jegens familie
5. opsluiten, niet vermeld waar [blijkt elders: birgittinessen Uden]

6. indien buiten de Republiek dan productie op verzoek en borgstelling;
al in 1788 een machtiging afgegeven; daarvan toen geen gebruik gemaakt; hij stuurde haar naar de penitenten in Maastricht; tot 1791, toen werd zij weggestuurd; vervolgens naar klooster van het H. Graf in Tongeren, logement Maastricht, klooster H. Graf te Maastricht (hoge kosten); bedreigde haar vader met lijfelijk geweld.
d.d. 22 januari 1798 verlenging met één jaar, zit dan in Uden
zie nr's 334 en 428

289.

1. 1797, 18 januari
ambtsvergadering van de Over Betuwe
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 25 januari 1797
2. **Frederik Willem Meyer te Heteren**
3. Henrica Magdalena van de Waal, echtgenote
4. verkwisting en mishandeling echtgenote
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar;
indien buitenlands dan voor vervoer borgstelling.

290.

1. 1797, 24 februari
2. **George Otto Josua van Wegener, ritmeester-titulair geboren in Trentenburg in Neder Hessen**
3. Lodewijk Marggraaf, koopman, als erfgenaam van wijlen zijn zuster Anna Liesbeth, echtgenote van Wegener voornd.
4. drankzucht
'dat deszelfs verregaande drift tot den drank, welke men, om deszelfs leven niet te verkorten, in eene bovengewone hoeveelheid hem dagelijks moest toereyken'
5. opsluiten in de Republiek [in 1800: Rippens]
6. voor één jaar;
oudere machtiging verleend door de krijgsraad op 6 december 1792 door de prins van Oranje is wegens tijdsomstandigheden niet bekrachtigd
d.d. 28 december 1798 verlenging met één jaar
d.d. 10 februari 1800 idem
d.d. 9 juli 1801 idem

291.

1. 1797, 3 maart
2. **Wouter Hollen**
3. Nicolaas van Tienbergen en Anna Maria van Tienbergen echtgenote van Hollen voornd.
4. drankzucht en verkwisting
5. opsluiten in het buitenland
6. productie op verzoek; borgstelling;

borgstelling d.d. 4 maart 1797; gaat naar de Kluis bij Bree

292.

1. 1797, 7 april
2. **Willem Kuypers te Den Dungen ***
3. Jan Jan Kuypers te St. Michielsgestel, broer, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten in Bataafs-Brabant
6. voor één jaar

293.

1. 1797, 13 juni
2. **Willem Engelbert Buschman, hij is penningmeester van de polder het Laag Hemaal ***
3. Susanna Regina Staudnitz, echtgenote
4. drankzucht, rondreizen, verkwisting
5. opsluiten binnenslands
6. voor één jaar
d.d. 24 november ontslag, maar blijft onder curatele

294.

1. 1797, 6 juli
2. **Lambert Tabbers ***
3. Johanna Kluytmans, echtgenote
4. krankzinnig
5. opsluiten
voor één jaar
indien buitenlands, dan borgstelling en productie op verzoek;
d.d. 25 juli 1797 verlof om hem van de Gevangenpoort over te brengen naar eigen huis
tot herstel van zijn ziekte

295.

1. 1797, 7 augustus
2. **Gijsbertus Karremans ***
3. Nicolaas Copier, koopman en oom van betrokkene
4. drankzucht, verwekt aanstoot, is dronken in de kerk verschenen
5. opsluiten in de gijzelkamer voor één maand;
6. al enige malen opgesloten, laatst te Bree;
d.d. 5 september 1797 verlenging met twee maanden;
d.d. 20 oktober 1797 vrijlating, maar ondercuratelestelling
zie nr. 60

296.

1. 1797, 21 augustus
wethouderschap van Delft
geregistreerd in 's-Hertogenbosch ?
2. **Christoffel Bron, oud 21 jaar**
3. Pieter Bron echtgenote van Arignesa Schroder, ouders
4. slecht gedrag en verkwisting
5. een verbeterhuis in 's-Hertogenbosch of elders
6. hij bevindt zich in het verbeterhuis in 's-Hertogenbosch

297.

1. 1797, 5 september
2. **Thomas van Wiggen**
3. Maria Magdalena Huysmans weduwe van Theodorus van Wiggen, stiefmoeder
4. drankzucht, bedreigt familie, vrees voor strafrechterlijke vervolging
5. opsluiten
6. voor één jaar;
indien buitenlands, dan borgstelling;
d.d. 9 september 1797 borgstelling; gaat naar Bree.

298.

1. 1797, 17 oktober
2. **Jozef van Gemert**
3. Maria 't Hoen, echtgenote
4. drankzucht
5. opsluiten, in 's-Hertogenbosch of in Achel, maar zeker niet in Bree
6. voor één jaar
indien buitenlands dan borgstelling en productie op verzoek;
d.d. 23 oktober 1797 borgstelling; gaat naar Achel.
zie nr. 269

299.

1. 1797, 28 november
het hooggerecht van Driel
2. **Adriaan van Zoelen**
3. Adriaan van Zoelen, vader
4. verkwisting, doet verkeerde zaken, later ook krankzinnig
5. niet vermeld [1799: Verbeterhuis Rippens]
6. d.d. 16 december 1799 overplaatsing wegens lagere kosten van Rippens naar Reinier van Arkel.

300.

1. 1798, 1 mei
2. **kinderen van Adriaan J.N.W. de Beyer, namelijk Wouter, Johannes en Franciscus**
3. W.F. Schoenmakers, oom, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. ook ouderloos

301.

1. 1798, 18 mei
2. **Anna van Deelen ***
3. Wilhelmina van Schayk weduwe van Adriaan van Deelen, moeder
4. drankzucht en daardoor krankzinnig
5. opsluiten in Heeze bij Leende
6. voor één jaar, daarna desnoods nieuwe machtiging aanvragen bij de municipaliteit aldaar.

302.

1. 1798, 16 juni
schepenen van Bergeyk
2. **Francis Dippen (of: Deppen)**
3. Jan Deppen echtgenote van Maria Goossens, ouders, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten in Brabant of het land van Luik
6. voor een half jaar; mits opgeven waarheen; zij moeten maandelijks informeren naar de toestand
d.d. 29 december 1798 ontslag uit 's-Hertogenbosch.

303.

1. 1798, 9 augustus
2. **Duyfke Nathan, oud ca. 60 jaar**
3. Simon Hartog, echtgenote
4. krankzinnig en bijna blind
5. bestellen of opsluiten in 'Amelrode' of elders
6. voor één jaar; productie op verzoek en borgstelling
zij wonen al 20 jaar samen; zij is geboren in Duitsland, heeft hier geen familieleden, behalve een verre neef of nicht die in Amsterdam woont en straatarm is; hij vindt een confinement voor haar onnodig; buitenlucht kan leiden tot herstel;
borgstelling 13 augustus 1798 door buurman Boselie.

304.

1. 1798, 19 augustus
de municipaliteit van Grave

geregistreerd in 's-Hertogenbosch 24 augustus 1798

2. **Digna Gerdina de Groot**
3. Wijnand Smits, echtgenote, en secretaris van de municipaliteit
4. slecht gedrag
5. opsluiten binnen de Bat. Republiek
6. zolang zij haar leven niet betert.
d.d. 16 mei 1804 ontslag wegens goed gedrag

305.

1. 1798, 27 augustus
2. **Anna Maria Piek ***
3. Dominicus Conrardi, echtgenote
4. drankzucht
5. Verbeterhuis
6. voor één jaar
d.d. 28 januari 1799 ontslag wegens goed gedrag en belofte van beterschap

306.

1. 1798, 29 maart
de municipaliteit van Veldhoven c.a. tot ontslag uit het geprivilegieerd verbeterhuis in Bergen op Zoom
2. **Balthasar Geene**
3. Joachim Geene, vader
4. beter gedrag
5. n.v.t.
6. bij terugval in het oude gedrag mag zonder machtiging tot opsluiting worden overgegaan
deze akte is geregistreerd na de vorige, waaruit af te leiden is dat betrokkene in augustus 1798 in 's-Hertogenbosch is opgesloten.
d.d. 1799, 30 mei machtiging tot ontslag uit het Verbeterhuis Rippens verleend door de municipaliteit van Veldhoven c.a.; dit na lang smeken en op belofte van beterschap zie ook nr. 314 en 319.

307.

1. 1798, 2 oktober
2. **Antoni Watering ***
3. Maria Cortjens, echtgenote
4. krankzinnig
5. opsluiten
6. heropname na ontslag wegens herstel
zie nr. 276 en 369.

308.

1. 1798, 3 november
de municipaliteit van Zevenbergen
2. **Adriaan Ruysenaers**
3. Margaretha de Leeuw, echtgenote
4. niet vermeld
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. ondercuratelestelling; geen andere voorwaarden.
d.d. 22 april 1799 ontslag; curatele blijft bestaan

309 .

1. 1798, 1 november
akte verleden te IJsselstein
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 4 januari 1799
2. **Barend (of: Beer) Kann, thans gevangen te IJsselstein ***
3. niet duidelijk
4. niet duidelijk
5. Verbeterhuis Rippens
6. voorwaarde dat hij afgezonderd van alle manspersonen alleen wordt opgesloten; hij wordt voor het leven verbannen uit stad en land van IJsselstein
zie nr. 259.
het betreft een overeenkomst verleden op het stadhuis van IJsselstein.
d.d. 16 december 1802 verlengd met zes jaar; zit nu in het Verbeterhuis van Rippens; is nu 47-48 jaar oud
d.d. 20 september 1808 verlengd met zes jaar omdat hij onverbeterlijk en gevaarlijk voor de maatschappij is; zit dan bij Rippens.

310.

1. 1799, 14 februari
2. **Hendrik Boselie, voorheen deurwaarder bij de domeinen en financiën van Bataafs-Brabant ***
3. Wilhelmina Roebbers, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote
5. opsluiten
6. voor één jaar;
indien in het buitenland, dan productie op verzoek en borgstelling
hij is wegens zijn drankzucht ontslagen als deurwaarder
d.d. 11 juni 1799 ontslag op belofte van beterschap

311.

1. 1799, 14 maart
2. **Mechelina Anna Loutermans, oud ca. 70 jaar ***

3. Michiel Loutermans, broer
4. krankzinnig, sedert 2½ jaar
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor drie jaar
d.d. 2 april 1802 verlenging met drie jaar; zit nog bij Rippens

312.

1. 1799, 15 maart
2. **Jacob Duncan ***
3. Anna Snijders, echtgenote
4. drankzucht, daardoor krankzinnig; agressie en overlast voor de bureu
5. Reinier van Arkel of elders, maar niet buiten de Republiek
6. voor drie jaar
d.d. 1 september 1801 ontslag wegens herstel.
zie nr. 355

313.

1. 1799, 24 juni
N.B.: machtiging is verleend door de municipaliteit van 's-Hertogenbosch
2. **Dominicus Nelese, wonend in Boxmeer, departement van de Roer, kanton Goch ***
3. P. van Nedrop echtgenote van Jacoba Nelese, schoonzoon, c.a. (fam. leden)
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is;
was al overgebracht van Boxmeer naar 's-Hertogenbosch
de Bossche municipaliteit verleent de machtiging gezien de machtiging verleend door de 'agent municipal' van de gemeente Boxmeer d.d. 15 juni 1799; hierin wordt verwezen naar art. 3, titel 2 van het decreet van 16 augustus 1790 [dit is vermoedelijk een Frans decreet]
d.d. 26 november 1799 ontslag wegens herstel op verzoek van fam. leden.

314.

1. 1798, 27 februari
machtiging tot ontslag uit het verbeterhuis in Bergen op Zoom verleend door officier en schepenen van Waalre en Valkenswaard; hij was daar geplaatst d.d. 12 september 1797 wegens ongeregelde levenswijze
2. **Hendrik Gerard Toussain**
3. Wouter Holleman te Veldhoven, curator
4. goed gedrag
5. n.v.t.
6. bij terugval in het oude gedrag mag zonder machtiging tot opsluiting worden overgegaan;
deze akte is geregistreerd na de vorige, waaruit af te leiden is

dat betrokkene in juni 1799 in 's-Hertogenbosch is opgesloten.
d.d. 14 oktober 1799 ontslag verleend door de municipaliteit van 's-Hertogenbosch uit
verbeterhuis 's-Hertogenbosch op aandringen van zijn moeder

315.

1. 1799. 9 juli
de municipaliteit van Tiel
2. **Steven van Horssen**
3. Agatha Brouwer weduwe van Gerrit Jan van Horssen, moeder, c.a. (fam. leden)
4. drankzucht en verkwisting
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. d.d. 3 mei 1800 ontslag op verzoek van Agatha
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 9 mei 1800.

316.

1. 1799, 30 juli
2. **Maria Anna van den Brand ***
3. Adriaan Hoorenbeek te Megen, oom
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. voor drie jaar; heropname; oude machtiging d.d. 17 december 1783
zie nr. 238;
was geplaatst bij de birgittinessen in Uden en daar wegens de zachte behandeling
hersteld; nu is zij weer krankzinnig
d.d. 15 juli 1802 verlenging met één jaar
d.d. 19 juli 1803 verlenging met drie jaar
d.d. 20 juni 1806 idem met drie jaar

317.

1. 1799, 31 oktober
2. **Reinier van Hommert ***
3. Anna Deckx, echtgenote en herbergierster
4. drankzucht en agressie jegens echtgenote
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar
d.d. 11 maart 1800 ontslag op verzoek echtgenote wegens goed gedrag.

318.

1. 1799, 27 november
de municipaliteit van Breda
2. **mr. Cornelis Wilhelmus van Gils**
3. Petronella Snijders, echtgenote

4. sedert voorjaar 1799 terugval in slecht gedrag
5. opsluiten in een verbeterhuis
6. tot nader order; van tijd tot tijd verslag uitbrengen aan de municipaliteit over de toestand.

319.

1. 1799, 31 oktober
de municipaliteit van Veldhoven c.a.
2. **Balthasar Geene**
3. Joachim Geene, schoolmeester te Zeelst
4. drankzucht
5. opsluiten in Bataafs-Brabant [wordt: Rippens]
6. productie op verzoek
d.d. 22 maart 1800 ontslag op verzoek vader op belofte van beterschap; voorwaarde:
indien terugval zonder machtiging weer opsluiten.
zie nr. 306

320.

1. 1800, 27 febr.
2. **Dominicus Franciscus van Gemert ***
3. Leonardus Duykers e.v. Johanna Maria van Gemert, schoonzoon
4. drankzucht
5. opsluiten binnen de Republiek
6. voor één jaar

321.

1. 1800, 20 april
2. **Maria van Oers, oud ruim 18 jaar**
3. Cornelis van Oers weduwe van Anna Liesbeth van Altona, vader
4. slecht gedrag 'vooral aan een omgang met slegt en lichtvaardig vrouwvolk en een ontugtige levenswyze'
5. opsluiten in het Blauwhuis te Haarlem of elders in de Republiek
6. voor één jaar
in afwachting van een contract is zij al geplaatst op de gijzelkamer

322.

1. 1800, 29 mei
2. **Anna Jeanne Louise Wynand ***
3. Jan Baptist de Laive, meesterhorologiemaker, echtgenote
4. drankzucht, verwaarlozing huishouden
5. opsluiten in de Republiek
6. zij hebben zes minderjarige kinderen

d.d. 3 november 1800 ontslag wegens herstel op verzoek van echtgenote

323.

1. 1800, 4 juni
het gerecht van Ammerzoden c.a.
2. **Antonius Hiëronymus van Linden**
3. Antonie Vesters, pastoor te Ammerzoden, oom, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten
6. met ondercuratelestelling.

324.

1. 1800, 11 juni
2. **Rutger Sukkel, marktschipper Den Bosch-Den Haag**
3. Adriana Murray, echtgenote
4. niet vermeld
5. opsluiten in de stad of elders, maar binnen de Republiek
6. voor één jaar;
d.d. 26 januari 1801 ontslag wegens herstel op verzoek van echtgenote

325.

1. 1800, 4 augustus
2. **Allegonda Pesenakker ***
3. L.F. van der Meulen, voogd
4. niet vermeld
5. opsluiten in de Republiek
6. eerder werd een rekest om opsluiting afgewezen

326.

1. 1800, 13 augustus
2. **Leonardus Scheerders**
3. Catharina van Dijk, echtgenote
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is

327.

1. 1800, 1 september
2. **Geertrui van Sprong weduwe van J. Vissers**
3. Maria Catharina weduwe van Le Rut (?) en Steven Vissers, kinderen
4. krankzinnig

5. opsluiten in haar eigen huis
6. voor één jaar

328.

1. 1800, 20 juli
de municipaliteit van Lith
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 2 september 1800
2. **Peter van den Boogaard**
3. Geertrui van Alem weduwe van Hendrik van den Boogaard, moeder
4. drankzucht, doet verkeerde zaken; betrokkene is 'een gevaarlijk lid der maatschappij'
5. opsluiten, niet vermeld waar
6. met ondercuratelestelling

329.

1. 1800, 30 september
2. **Johanna van Uden ***
3. Anthony de Gast, echtgenote
4. drankzucht
5. opsluiten maar binnen de Republiek
6. zolang er geen contract is opsluiten op de Gevangenpoort
d.d. 28 november 1800 ontslag uit de Gevangenpoort op verzoek van echtgenote; zij
wordt onder toezicht van haar moeder gesteld

330.

1. 1800, 13 oktober
2. **Francis Strik**
3. Dorothea van Vught, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote, verkwisting
5. opsluiten
6. indien buiten de Republiek, dan productie op verzoek en borgstelling;
voor één jaar;
hij is al opgesloten op de Gevangenpoort.

331.

1. 1800, 17 november
2. **Marianne Derks, oud 20 jaar**
3. Johan Balthasar Derks en Allegonda Roer
4. krankzinnig
5. opsluiten
5. gevraagd was voor rekening van de armenkassen, omdat zij al een krankzinnig kind hebben; de akte is pro Deo.

332.

1. 1800, 27 november
2. **Sigmond Wey, nachtroeper en baardrager**
3. Maria Greden, echtgenote
4. krankzinnig, moet door twee tot drie personen worden bewaakt
5. Reinier van Arkel
- 6.

333.

1. 1800, 15 december
2. **Johannes Verhagen ***
3. Johanna van Boxtel, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote en verkwisting; dit is al 16 jaar aan de gang
5. opsluiten binnen de Republiek
6. voor één jaar
uit nr. 442 blijkt dat de machtiging niet is gebruikt.

334.

1. 1800, 30 december
2. **Wilhelmina Josepha van Roosmalen ***
3. Lambertus Antonius van Roosmalen alhier en Antonius Wilhelmus van Roosmalen te Heusden
4. drankzucht, agressie jegens bewakers en haarzelf; er is sprake van toenemende krankzinnigheid
5. opsluiten in of buiten de Republiek;
indien buiten de Republiek dan productie op verzoek en borgstelling;
mits iedere vijf jaar bericht aan de schepenen over de toestand;
dit is de derde machtiging.
zie nr's 288 en 428.

335.

1. 1801, 30 januari
2. **Jacoba Gredly (Gredely)**
3. Helena Gredely weduwe van Herman Philipsz.
4. krankzinnig; na de dood van echtgenote ontstaan; deze verdronk bij een schipbreuk
5. Reinier van Arkel
6. de akte is pro Deo.

336.

1. 1801, 11 februari
het gemeentebestuur van Tiel c.a.
2. **Martinus Post**
3. M. Gravendijk weduwe van Jacob Post, moeder
4. n.v.t.
5. overplaatsing van 's-Hertogenbosch naar Nijmegen
6. de machtiging is 12 jaar geleden verleend.

337.

1. 1801, 30 maart
2. **Hendrina van Casteren, oud 95 jaar [sic] en geboren in 's-Hertogenbosch ***
3. de diakenen van de Nederduits Gereformeerde Gemeente
4. 'innocent', sedert enige tijd kwaadaardig
5. Reinier van Arkel
6. zij wordt bedeed door de Diaconie, de Tafel van de H. Geest en het blok van het Hinthamereinde en was besteld bij Johannes le Grand die haar niet meer kan houden

338.

1. 1801, 9 maart
het gemeentebestuur van Oosterhout
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 1 april 1801
2. **Hendrik van Suylekom, veerman op de Groenendijk**
3. Wilhelmina van der Ley, echtgenote, c.a. (familieleden)
4. dronkzucht, mishandeling echtgenote en verkeerde zaken
5. opsluiten in een verbeterhuis
6. d.d. 3 juni 1801 ontslag na belofte van beterschap

339.

1. 1801, 2 juni
2. **Maria Catharina de Mele ***
3. Cornelia de Mele, zuster, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. voor één jaar;
indien buiten de Republiek, dan productie op verzoek en borgstelling

340.

1. 1801, 11 mei
gemeentebestuur ambt Over-Betuwe
geregistreerd in 's-Hertogenbosch 2 juni 1801

2. **Willem Sanders**
3. Jenneke Coppens weduwe van Evert Sanders te Elst, moeder, c.a. (familieleden)
4. drankzucht
5. Verbeterhuis Rippens
6. geen voorwaarden;
d.d. 15 mei 1802 ontslag wegens beterschap

341.

1. 1801, 10 juni
gemeentebestuur Den Haag
geregistreerd d.d. 15 juni 1801
2. **Johannes Jacobus van Cleeff**
3. J. van Cleeff, voogd, c.a. (andere voogd)
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Rippens
6. zolang hij krankzinnig is

342.

1. 1801, 26 augustus
municipaliteit van Lith
geregistreerd in 's-Hertogenbosch: niet vermeld
2. **Peter van den Bogaard**
3. niet vermeld
4. niet vermeld
5. overplaatsing van Verbeterhuis naar de Kluis bij Achel vanwege de lagere kosten
6. mits jaarlijkse verklaring

343.

1. 1801, 16 november
2. **Isabella van Diest weduwe van Jacob de Lang**
3. Thomas de Lang, zoon
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is

344.

1. 1801, 24 november
2. **M.E. de Greij weduwe van J. Roelé**
3. blokmeesters van de Vughterdijk
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is.

345.

1. 1802, 12 februari
2. **Johanna van Uden ***
3. Anthony de Gast
4. ontucht (terugval)
5. opsluiten in de Republiek
6. voor één jaar
d.d. 11 febr. 1803 ontslag uit het Verbeterhuis van Rippens (geen reden vermeld)
zie nr. 464

346.

1. 1802, 13 april
2. **Margarita Wilhemse**
3. Alexander Kluytmans, echtgenote
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. geen voorwaarden
d.d. 6 mei 1802 ontslag; mocht hij binnen het lopende jaar van de machtiging weer krankzinnig worden, dan kan hij zonder nieuwe machtiging worden opgenomen

347.

1. 1802, 26 april
2. **Hendrik Hubert ***
3. Willem Hubert, vader
4. niet vermeld
5. opsluiten in de Republiek
6. voor één jaar;
d.d. 20 januari 1804 ontslag uit Verbeterhuis Rippens wegens beter gedrag

348.

1. 1802, 12 mei
2. **Jacoba Harthout ***
3. H. Harthout, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is
d.d. 29 mei 1804 ontslag wegens herstel

349.

1. 1802, 15 mei

2. **Anna Bogaards**
3. Hendrik Antonius Bogaards, vader
4. slecht gedrag, schande voor de familie
4. Verbeterhuis Rippens of elders in de Republiek
6. voor één jaar (gevraagd was drie jaar).

350.

1. 1802, 5 juni
ambtman en schepenen van Grave
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 9 juni 1802
2. **Matthys Rongen**
3. n.v.t.
4. misdrijf ??
5. het betreft een vonnis inhoudend dat hij wordt vervoerd naar het Verbeterhuis van Rippens om daar levenslang te worden opgesloten; de directeur moet jaarlijks een verklaring afgeven dat hij daar nog is; overplaatsing mag alleen met toestemming van dit gerecht; verwezen wordt naar de resolutiën van de Representanten van Bataafs-Brabant van 25 april en 19 mei 1796.

351.

1. 1802, 8 juni
gemeentebestuur van Zaltbommel
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 10 juni 1802
2. **Christoffelina Blom**
3. Albert Blom
4. ontucht en drankzucht (heeft al twee onwettige kinderen)
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. d.d. 7 februari 1803 ontslag wegens goed gedrag

352.

1. 1802, 10 april
hoge vierschaar Rijnland (Leiden)
2. **Jan Beukers te Aarlanderveen**
3. Sara van Ommen, echtgenote, c.a. (familieleden)
4. niet vermeld
5. een verbeterhuis in de Republiek
6. voor één jaar; met curatele
d.d. 15 juni 1803 ontslag

353.

1. 1800, 25 mei [sic]
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 20 juli 1802
2. **Barbara Margaretha Meester**
3. Johan Karel Meester, vader
4. krankzinnig
5. opsluiten
6. zolang zij krankzinnig is
de akte is in het Frans gesteld

354.

1. 1802, 10 augustus
2. **Johanna Dirkse ***
3. Caspar van Antwerpen
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zonder voorwaarden
d.d. 3 december 1802 ontslag uit Reinier van Arkel

355.

1. 1802, 10 augustus
2. **mr. Jacob Duncan ***
3. Anna Maria Snijder, echtgenote
4. buitensporig gedrag (terugval)
5. opsluiten
6. voor één maand in afwachting van definitieve regeling
d.d. 27 augustus 1802 opsluiten in de Republiek; voor 1 jaar
d.d. 9 augustus 1803 verlenging met drie jaar (gevraagd was zes of meer jaar wegens de hoge kosten van het rekestrenen)
d.d. 18 februari 1806 ontslag wegens beterschap, hij is ziek en zal mogelijk niet lang meer leven
zie nr. 312

356.

1. 1802, 14 juni
gemeentebestuur Mill c.a.
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op ??
2. **Dirk van den Broek te St. Hubert**
3. Herman van den Broek, broer, c.a. (familieleden)
4. niet vermeld
5. opsluiten
6. met ondercuratelestelling

357.

1. 1802, 16 augustus
Raad voor rechtspleging van Rhenen
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op ??
2. **Cornelis Theodorus Roghair (?)**
3. Huibert Jan Roghair en Huibert van Ommeren, curatoren
4. slecht gedrag en verkwisting
5. Verbeterhuis Rippens
- 6.

358.

1. 1802, 17 augustus
2. **Maria Fatou ***
3. blokmeesters van de Vughterstraat
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. geen voorwaarden; zij was eerder besteld door het blok en de Tafel van de H. Geest

359.

1. 1802, 21 augustus
schout en schepenen van Drongelen
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 16 september 1802
2. **Reinier van Kooten**
3. Geertrui Bervoets weduwe van Johan van Kooten, moeder
4. drankzucht en driftbuien
5. opsluiten in een verbeterhuis
6. d.d. 15 maart 1803 ontslag wegens berouw

360.

1. 1802, 1 oktober
gemeentebestuur van de Over Betuwe
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 5 oktober 1802
2. **Jan Gerritsen**
3. Mechteld Seegers, echtgenote, c.a. (fam. leden), wonend in Driel
4. niet vermeld
5. Verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar
d.d. 12 september 1803 ontslag maar wel benoeming van twee curatoren; op rekest van betrokkene zelf die vreest voor terugval in de drank en daarom vraagt om curatele.

361.

1. 1802, 12 oktober
gemeentebestuur Doesburg
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 22 oktober 1802
2. **Hendrik Theodorus Ketjen**
3. mr. R. Ketjen en G.A. Luyken, ouders
4. krankzinnig, sedert mei 1800, nu kwaadaardig geworden
5. opsluiten in het provinciaal verbeterhuis of elders
6. zolang hij krankzinnig is

362.

1. 1802, 26 oktober
2. **Jan van Son ***
3. Jan van Son, sr., vader
4. drankzucht, verkwisting en andere wandaden om aan geld te komen
5. opsluiten in de Republiek
6. voor twee jaar (gevraagd was drie jaar); was eerder opgesloten in Bree maar na de Franse inval vrijgelaten en naar huis gestuurd
d.d. 23 oktober 1804 verlenging met twee jaar

363.

1. 1802, 16 december
2. **Johanna Maas**
3. Johannes Hoenen, echtgenote, te Nijmegen
4. is naar 's-Hertogenbosch gevlucht en woont daar samen met een Franse muzikant;
ontucht
5. machtiging om te arresteren en voor vier weken te gijzelen op de Gevangenpoort
- 6.

364.

1. 1803, 7 februari
2. **Jan van Uden**
3. Louisa van Berkel weduwe van Marcus van Uden
4. drankzucht, schande voor de familie
5. op een schip naar Oost- of West Indië
6. voor acht jaar; zij heeft al een dochter in het Verbeterhuis van Rippens

365.

1. 1803, 17 februari
2. **Matthijs Schavers wonend in Heeze, thans verblijvend in 's-Hertogenbosch**
2. Godefridus Schavers, broer en e.v. Jacoba Wierts
4. drankzucht, publiek schandaal
5. opsluiten in de Republiek

6. voor één maand;
d.d. 17 maart 1803 opsluiten in of buiten de Republiek; voor 2 jaar; indien buiten dan productie op verzoek en borgstelling

366.

1. 1803, 17 febr.
2. **Philips van den Hurk, nog geen 18 jaar ***
3. Jozef van den Hurk, vader
4. verkwisting
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. voor twee jaar; indien buiten de Republiek dan productie op verzoek en borgstelling;
d.d. 3 mei 1803 ontslag uit de Gevangenpoort na belofte tot beterschap

367.

1. 1803, 3 maart
2. **Johanna Clasina de Groot**
3. C. de Groot, vader
4. krankzinnig
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. voor één jaar;
indien buiten de Republiek dan productie op verzoek en borgstelling

368.

1. 1803, 9 maart
2. **Willem de Groen, bakkersknecht ***
3. Johannes de Groen, vader, te Megen
4. slecht gedrag, verkwisting; vader is bang voor een 'infaam' vonnis wegens misdrijven waardoor de familie onteerd wordt; hoogschout is bezig met een onderzoek
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. voor drie jaar
d.d. 6 maart 1806 verlenging met drie jaar

369.

1. 1803, 8 april
2. **Anthony Watering**
3. Maria Corstjens
4. krankzinnig (terugval)
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. zolang hij krankzinnig is;
zie nr's 276 en 309.

370.

1. 1803, 15 april
2. **Jan van Herpen ***
3. Liesbeth van Herpen, zuster
4. krankzinnig
5. opsluiten in de Republiek
- 6.

371.

1. 1803, 7 mei
municipaliteit Culemborg;
2. **Jacob van Werkhoven, minderjarig**
3. Catharina Schep, weduwe van Gerard Xaverius van Werkhoven
4. slecht gedrag
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor twee jaar;
d.d. 20 oktober 1803 ontslag wegens belofte van beterschap

372.

1. 1803, 21 juli
2. **Johanna Brands, oud ca. 30 jaar ***
3. Johan Brands, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. hij kan niet betalen en vraagt om betaling ten laste van de armenkassen.

373.

1. 1803, 22 juli
2. **Hendrik Krynen, broodbakker ***
3. Maria Stigmans, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. indien buiten de Republiek, dan productie op verzoek en borgstelling
d.d. 25 +/- 28 november 1803 ontslag uit Reinier van Arkel wegens herstel.
zie nr. 391.

374.

1. 1803, 1 augustus
2. **Anna Maria Piek ***
3. Dominicus Coenradi, echtgenote
4. drankzucht, weken achtereen dronken
5. opsluiten in of buiten de Republiek

6. voor twee jaar;
zij heeft alle huisraad en kleren naar de 'klyne lombardjes' [= illegale maar wel gedoogde banken van lening] gebracht.

375.

1. 1803, 17 augustus
gemeentebestuur van Raamsdonk
2. **Johannes Ruytenberg**
3. Antonia van Oort, echtgenote, c.a. (fam. leden)
4. drankzucht, agressie
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. zolang de familie dat nodig vindt tenzij het gemeentebestuur anders beslist; contract deponeren op de secretarie
d.d. 23 november 1803 ontslag wegens berouw

376.

1. 1803, 24 mei
gerecht stad en land van Leerdam
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 5 oktober 1803
2. **Cornelia de Jong**
3. kerkenraad Schoonrewoerd
4. krankzinnig
5. ontslag omdat zij het niet langer kunnen betalen
6. krachtens machtiging gerecht van Leerdam van 15 november 178

377.

1. 1804, 9 maart
2. **Hendrik den Doop ***
3. Maria Storm, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek
6. voor 3 jaar

378.

- 1 1804, 23 mei
ambtman Zaltbommel, Tieler- en Bommelerwaard
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 26 mei 1804
2. **H.F. van Heerema te Driel**
3. J. Arentz d.d. 22 mei 1804 aangesteld tot curator door het gerecht van Driel
4. drankzucht
5. opsluiten in de Republiek [Verbeterhuis Rippens]
6. anderen hebben het op zijn bezit gemunt.

d.d. 22 mei 1805 ontslag wegens herstel

379.

1. 1804, 29 mei
2. **Peter van Hoften ***
3. Cornelia Blok, echtgenote
4. dronkzucht met als gevolg armoede
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek
6. voor twee jaar

380.

1. 1804, 12 juni
2. **Allegonda van Glansbeek ***
3. Bernard van Glansbeek, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is;
hij kan niet betalen en vraagt om betaling door de armenkassen

381.

1. 1804, 9 juli
2. **Bernard Soerewijn ***
3. Anna Rythaar, echtgenote
4. dronkzucht, gevaarlijk voor de maatschappij
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek
6. voor twee jaar
zie nr. 466.

382.

1. 1804, 4 juni
ambtman, richter en dijkgraaf Over Betuwe
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 26 juli 1804
2. **Cornelia Louwerissen**
4. Metje en Celia, haar zusters, wonend te Randwijk
4. krankzinnig, thans kwaadaardig
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar;
zij wonen met zijn drieën in de herberg De Ploeg; medische hulp is ingeroepen, bestond uit medicijnen, maar deze therapie is onuitvoerbaar
d.d. 18 april 1805 ontslag uit verbeterhuis 's-Hertogenbosch wegens herstel

383.

1. 1804, 2 augustus
2. **Louisa van Berkel weduwe van Marcus van Uden ***
3. F. van Uden, zoon, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten in de Republiek
6. voor twee jaar

384.

1. 1804, 27 juli
2. **Jacob van Lith ***
3. Martinus van Lith, broer, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig o.a. als gevolg van het voeren van processen
5. opsluiten [Rippens]
6. voor twee jaar; met ondercuratelestelling; zit thans op de gijzelkamer op de Gevangenpoort
d.d. 25 juli 1806 verlenging met twee jaar
d.d. 30 augustus 1808 verlenging met drie jaar; zit dan in het tuchthuis

385.

1. 1804, 30 augustus
2. **A. Hamerslag, beurtschipper 's-Hertogenbosch-Leiden v.v. ***
3. H.E. van Woerkom, echtgenote
4. drankzucht
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor twee jaar;
16 augustus 1804 al machtiging om voorlopig te gijzelen
d.d. 3 september 1805 ontslag op verzoek echtgenote; belofte van beterschap, het wordt haar te duur; de machtiging blijft van kracht.
zie nr. 414.

386.

1. 1804, 14 september
2. **ds. Daniel van Staveren, beroepen predikant in Den Dungen ***
3. Maria Laurentia Ruysch, echtgenote
4. 'vlagen' vergezeld van drankzucht
5. opsluiten in de Republiek
6. voor één jaar

387.

1. 1804, 18 september

2. **Susanna Cornelia van Dalen, 37 jaar ***
3. Lucas van Dalen e.v. Johanna Damps, ouders
4. krankzinnig (terugval)
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is;
opgenomen krachtens machtiging d.d. 22 november 1791 en 11 januari 1792; kosten komen ten laste van de stad, de Tafel van de H. Geest en het blok van Weversplaats

388.

1. **1804, 9 november**
2. Johannes Cornelis de Lepper *
3. Maria Kouwenberg, echtgenote
4. drankzucht
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek
6. voor twee jaar
d.d. 18 april ontslag omdat echtgenote ziek is en de zaak niet waar kan nemen; zij wil een proef nemen met haar man; besloten: akkoord, maar de machtiging blijft van kracht

389.

1. 1804, 19 oktober
Hof van Friesland
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 22 november 1804
2. **Popkje Jans**
3. Johannes Jorritsma te Franeker, echtgenote
4. drankzucht
5. opsluiten bij 'ordentelijke lieden'
6. voor één jaar;
zij heeft acht kinderen

390.

1. 1804, 11 december
2. **Leonard Engelskerken ***
3. Catharina Kilian, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch of elders in de Republiek
6. voor twee jaar
zie nr. 433.

391.

1. 1805, 29 januari
schout-civiel en schepenen St. Michielsgestel
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 5 februari 1805

2. **Johannes Arnoldus Smits**
3. Antoni Willem Smits
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. mits jaarlijkse verklaring; ondercuratelestelling
ontslag d.d. 20 maart 1806 wegens gedeeltelijk herstel; mocht hij weer ziek worden, dan kan hij zonder nieuwe machtiging weer worden opgesloten, mits de familie dit laat weten aan het gemeentebestuur

392.

1. 1805, 7 maart
2. **Hendrik Krynen ***
3. Maria Stigmans, echtgenote
4. krankzinnig (terugval)
5. opsluiten in de Republiek
6. voor twee jaar;
zie nr. 373

393.

1. 1805, 9 april
gerecht Neder Betuwe
getoond aan de hoogschout
2. **Petrus Hubertus Jacobus van der Veken, wonend te Herwen**
3. Peter van der Veken, c.a. (familieleden)
4. slecht gezelschap, drankzucht, verkwisting, schande voor de familie
5. opsluiten in een verbeterhuis
6. voor één jaar;
met ondercuratelestelling
d.d. 3 april 1806 verlenging met één jaar
d.d. 31 maart 1807 idem

394.

1. 1805, 14 mei
2. **Willem van den Bogaard ***
3. Maria van Wanrooy, echtgenote
4. drankzucht (terugval)
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek
6. voor drie jaar;
was krachtens een eerdere machtiging al in 1793 opgesloten bij de cellebroeders in Maastricht; na de overgave van Maastricht aan de Franse legers was hij vrijgelaten
d.d. 21 juni 1808 verlenging met drie jaar.
zie nr. 470.

395.

1. 1805, 27 mei
gerecht Over Betuwe
getoond aan de hoogschout
2. **Jan Janssen wonend te Lent**
3. Johanna Theodora Roes, echtgenote, c.a. (familieleden)
4. verkwisting en mishandeling van echtgenote
5. opsluiten in een verbeterhuis
6. voor één jaar;
keuze van het huis in overleg met de ambtman

396.

1. 1805, 25 mei
ambtman Neder Betuwe
getoond aan de hoogschout
2. **Mijndert Penraad**
3. Nieske van den Heuvel, echtgenote
4. krankzinnig
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor één jaar;
met ondercuratelestelling van de zeven minderjarige kinderen
ontslag wegens herstel d.d. 29 januari 1806

397.

1. 1805, 12 juni
schout en schepenen van Hilvarenbeek c.a.
getoond aan de hoogschout
2. **Sofia Hofmann**
3. Carolina Christiana Fischer weduwe van Carel Lodewijk Hofmann, wonend in Utrecht,
moeder
4. drankzucht en ongeregelde levenswijze
5. opsluiten in het verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar;
met ondercuratelestelling

398.

1. 1805, 19 juni

gerecht stad en land van Leerdam
getoond aan de hoogschout

2. Dominicus Frederik Watteling

3. Jan Antony Watteling, zoon, c.a. (familieleden)

4. schandelijk gedrag, verblijft in 's-Hertogenbosch en woont daar samen met een vrouw en drie kinderen enz.

5. Verbeterhuis Rippens

6. drie jaar; met bevel tot aanhouding;

hij was eerder opgesloten, maar in 1805 vrijgelaten na belofte van beterschap en gezien zijn hoge leeftijd; toen besteld bij de drossaard van Geffen, Van Hoorn; daar weggegaan zonder toestemming naar 's-Hertogenbosch

399.

1. 1805, 2 juli

2. Liesbeth Koen *

3. Johannes Koen, vader

4. krankzinnig

5. opsluiten in 's-Hertogenbosch

6. pro Deo (conform het rekest)

400.

1. 1805, 2 augustus

2. Johan Herman Steuerwald, luitenant artillerie van het Bataafse leger *

3. Johan Herman Steuerwald, leraar lutherse gemeente in 's-Hertogenbosch

4. krankzinnig

5. Reinier van Arkel

6. zolang hij krankzinnig is

401.

1. 1805, 8 augustus

2. Johanna de Jong *

3. Johannes van der Heyden, echtgenote

4. drankzucht

5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek

6. voor twee jaar

402.

1. 1805, 7 augustus

drossaard en richter van Megen
getoond aan de hoogschout

2. Jacob van Heusden

3. Hendrina IJsendoorn, echtgenote

4. dreigt zijn echtgenote te vermoorden
5. Verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. heropname

403.

1. 1805, 13 augustus
schepenen van Mill
getoond aan de hoogschout
2. **Dirk van den Broek**
3. curatoren
4. niet vermeld
5. overplaatsing van het Verbeterhuis in 's-Hertogenbosch naar elders
- 6.

404.

1. 1805, 5 oktober
schepenen van Geertruidenberg
getoond aan de hoogschout
2. **Petrus Antonie Schuttelijn**
3. Adriana van Kuem weduwe van Thomas Schuttelijn, moeder
4. drankzucht, verkwisting en agressie
5. opsluiten in de Republiek
6. voor één jaar;
zij moet indien daartoe verzocht opgeven waar hij is opgesloten
d.d. 1 juli 1806 ontslag, zonder opgave van reden

405.

1. 1805, 15 november
2. **Theodora Schilders, gedoopt in de St. Janskerk d.d. ? ***
3. Gerard Spuls, ambachtsman
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. op kosten van het blok van de Vismarkt, de Tafel van de H. Geest en de stad
zij woonde in bij Spuls, vertrok uit de stad en keerde anderhalf jaar geleden terug; zij was toen geheel krankzinnig; Spuls nam haar op 'uit menslievendheid en uit vreeze van ongelukkige gevolge'; hij kan haar echter, zijnde ambachtsman met vrouw en kinderen, niet langer houden

406.

1. 1806, 31 januari
2. **Maria Bodenstaff wed. Neurenburg ***
3. Koenraad Bodenstaff, broer

4. losbandig leven, drankzucht, schandaal voor de familie
5. opsluiten in de Republiek
6. voor twee jaar (gevraagd was drie jaar).

407.

1. 1806, 11 febr.
2. **Catharina de Mele ***
3. Johanna de Mele, zuster, c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten in of buiten de Republiek
6. indien buiten de Republiek, dan productie op verzoek en borgstelling

408.

1. 1806, 16 januari
hoge vierschaar Delfland
getoond aan de hoogschout
2. **Jan van der Mazel wonend te Maassluis**
3. Cornelia Dirkzwager. echtgenote
4. niet vermeld
5. overplaatsing van verbeterhuis De Drie Jaarringen naar het verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. d.d. 23 april ontslag wegens goed gedrag

409.

1. 1806, 21 maart
2. **Johanna Clasina de Groot ***
3. Carel de Groot, vader
4. krankzinnig
5. opsluiten
6. indien buiten de Republiek, dan productie op verzoek en borgstelling

410.

1. 1806, 8 mei
2. **Adriaan Kuypers ***
3. Johanna van Lieshout, echtgenote, c.a. (familieleden)
4. slecht gedrag, zwerft rond, schandaal voor de familie
5. opsluiten in de Republiek
6. voor twee jaar

411.

1. 1806, 13 mei
2. **Johannes Baptist van Vught ***
3. Hendrik van Vught, vader
4. drankzucht
5. opsluiten in een verbeterhuis in de Republiek
6. voor twee jaar

412.

1. 1806, 13 mei
gemeentebestuur van Eindhoven
getoond aan de hoogschout
3. Theresia Bogaers, echtgenote
4. krankzinnig
5. opsluiten in de Republiek
6. mits jaarlijkse verklaring en productie op verzoek en borgstelling; verbod op vervreemding van onroerende goederen zonder toestemming van het gemeentebestuur

413.

1. 1806, 3 juni
ambt Maas en Waal
getoond aan de hoogschout
2. **Maria en Diderica van Riemsdijk uit Leeuwen**
3. Aletta van der Steen, 'moeij', c.a. (familieleden)
4. krankzinnig
5. opsluiten in dit departement of in Brabant
6. met curatele;
van tijd tot tijd opgave doen van de toestand cf. titel 19 van het landrecht van de vier Bovenambten

414.

1. 1806, 29 juli
2. **A. Hamerslag, beurtschipper op Leiden ***
3. H.E. van Woerkom, echtgenote
4. drankzucht, nu ook daardoor krankzinnig
5. opsluiten in een verbeterhuis in het koninkrijk
6. voor twee jaar
zie nr. 385.

415.

1. 1806, 1 augustus
2. **Catharina van Santen ***

3. Hendrik van Santen, broer en testamentaire voogd
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is.

416.

1. 1806, 8 augustus
2. **Helena de Winter geboren in 's-Hertogenbosch ***
3. Frederik de Winter en Herman van Oldenbeek, ouders
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is.

417.

1. 1806, 12 augustus
2. **Willem van den Dungen, meesterbroodbakker**
3. Helena van der Velden
4. drankzucht
5. een verbeterhuis in het koninkrijk
6. voor twee jaar.
d.d. 10 december 1807 ontslag wegens beterschap

418.

1. 1806, 17 augustus
ambtman Zaltbommel en de beide waarden
getoond aan de hoogschout
2. **Jacob van Haussel**
3. Huibert van Toorn en N.W. van Eden, voogden
4. krankzinnig
5. ontslag uit een huis in Dordrecht
5. n.v.t.
6. kosten in Dordrecht zijn te hoog;
akkoord, maar bij terugval meteen opsluiten zonder nieuwe machtiging, mits dit wordt
bericht aan de ambtman; oude machtiging was verleend door het hoog gericht van Tuil
d.d. 10 mei 1803.

419.

1. 1806, 22 augustus
2. **Piet Gerard Goossens in Den Dungen ***
3. Gerard Antony Goossens, vader
4. drankzucht
5. opsluiten in 's-Hertogenbosch of in het departement Brabant [Rippens]

6. voor twee jaar
d.d. 14 november 1806 ontslag wegens berouw

420.

1. 1806, 7 november
2. **Liesbeth Niel ***
3. Christiaan Niel, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

421.

1. 1806, 30 december
2. **Rebecca Slightvingel (ook gespeld als: Slightens), weduwe van J. Luthout, ca. 78 jaar oud ***
3. Jacob en Adolf Luthout
4. krankzinnig, 'na een treurig toeval van geraaktheid', overlast voor de buurt door aanhoudend schreeuwen
5. niet vermeld
6. zolang zij krankzinnig is;
wordt bedeed door het blok van het Hinthamereinde.

422.

1. 1807, 9 januari
2. **Geertrui van Hoften ***
3. Anna Catharina van der Horst weduwe van Gerard van Hoften
4. zwerft rond, maakt schulden
5. opsluiten in een verbeterhuis in het koninkrijk
6. voor twee jaar.
zie nr. 475.

423.

1. 1807, 17 febr.
2. **Hendrik Hubert ***
3. Willem Hubert sr.
4. drankzucht
5. een verbeterhuis in het koninkrijk
6. voor twee jaar

424.

1. 1807, 8 mei

2. **Barendina Westerveldt ***
3. Barend Jan Westerveldt, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is

425.

1. 1807, 7 juli
gemeentebestuur 's-Grevelduin-Capelle
2. **Willem Smits**
3. Johanna van Tilburg weduwe van Jan Willem Smits
4. krankzinnig, poging tot zelfdoding
5. een verbeterhuis
6. mits jaarlijkse verklaring; voor één jaar

426.

1. 1807, 10 juli
2. **Abraham Johannes Moinat ***
3. Carolina Hendrina Soetens, echtgenote
4. drankzucht, daardoor krankzinnig geworden
5. Reinier van Arkel
6. zolang hij krankzinnig is;
Carolina heeft vier jonge kinderen; zij is tot armoede vervallen

427.

1. 1807, 30 juli
baljuw van Zaltbommel en de beide waarden
getoond aan de hoogschout
2. **Pieter van Os te Hurwenen**
3. Adriaan van Vught en Hillebrand Verhoecx, door het hoog gerecht van Driel aangesteld tot curatoren met verlof om tot "handsluiting" over te gaan
4. drankzucht, mishandeling gezin
5. opsluiten in het koninkrijk [wordt: Verbeterhuis Rippens]
6. voor één jaar, mits jaarlijkse verklaring en opgeven aan de baljuw waar hij geplaatst wordt
d.d. 16 juli 1808 ontslag op verzoek van idem rekestranten omdat zij het niet meer kunnen betalen, mits hij opgesloten wordt bij Adrianus van Vught te Maren

428.

1. 1807, 11 augustus

2. **Wilhelmina Josepha van Roosmalen ***
3. Antonius Wilhelmus van Roosmalen, pastoor van Stiphout, c.a. (familieleden), curatoren
4. krankzinnig
5. betreft een verlenging met twee jaar; zij zit in Geel
d.d. 6 november 1810 verlenging met vier jaar; zit nog in Geel
6. zie nr's 288 en 334.

429.

1. 1807, 14 augustus
2. **Hillegonda Kloek ***
3. Antony van Dalsen, echtgenote
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is.

430.

1. 1807, 3 september
baljuw Zaltbommel en de beide waarden
2. **Gijsbert van der Salm**
3. echtgenote en familieleden (niet bij name genoemd)
4. niet vermeld
5. Verbeterhuis Rippens
6. tot nader order
d.d. 9 december 1807 ontslag wegens goed gedrag

431.

1. 1807, 26 september
2. **J. Mulders ***
3. Johanna Pels, echtgenote
4. slechte levenswijze
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar;
een oudere machtiging dateert van 1797, maar is in het protocol niet te vinden.

432.

1. 1807, 29 september
2. **Willem van den Braak ***
3. Hendrik van den Braak
4. drankzucht
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar

433.

1. 1807, 9 oktober
2. **Leonard Engelskerken**
3. Catharina Kilian, echtgenote
4. slecht gedrag, kans op rechtsvervolging
5. opsluiten in of buiten het koninkrijk
6. voor twee jaar; gevraagd was vier jaar
indien buiten het koninkrijk, dan productie op verzoek en borgstelling.
d.d. 4 oktober 1809 verlenging met twee jaar
zie nr. 390.

434.

1. 1807, 20 oktober
2. **Peter van Dijk**
3. Catharina van Beugen, echtgenote
4. krankzinnig, agressie jegens echtgenote en anderen
5. opsluiten in of buiten het koninkrijk; indien buiten dan productie op verzoek en borgstelling;
voor twee jaar

435.

1. 1807, 20 oktober
2. **Isabella Nrus**
3. Ambrosius Niel, echtgenote
4. losbandig leven, verkwisting, zwerft rond, dit begon al een half jaar na hun trouwen
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar; de familie Brus woont in Amsterdam; gevraagd was drie jaar

436.

1. 1807, 27 oktober
2. **Catharina Maria Donné, geboren in 's-Hertogenbosch**
3. Jan Hulsenbosch, echtgenote
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinning is; de akte wordt pro Deo uitgevaardigd

437.

1. 1808, 5 januari
2. **Johannes Jonkers, oud 26 jaar**
3. Johannes Jonkers en Johanna Loen, ouders
4. slecht gedrag

5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar; gevraagd was: bestellen in het Tuchthuis in 's-Hertogenbosch; hij heeft al drie en een half jaar gezeten in het tuchthuis van Gouda.

438.

1. 1808, 12 januari
2. **Lambertus van Veldriel**
3. Johannes Josephus van Veldriel en Isabella Maria Prinsen, ouders
4. slecht gedrag, verliet 18 maanden geleden het ouderlijk huis, zwierf rond, maakte schulden op naam van zijn ouders
5. machtiging om te arresteren, mits binnen 6 weken nader bericht; zij geven geen machtiging tot opsluiting wegens gebrek aan bewijs
d.d. 21 januari 1808 op rekest van ouders wordt Lambertus 'prodigus' verklaard en onder curatele gesteld; machtiging tot opsluiting voor één jaar; leveren van bewijzen is kostbaar en tast de eer van de familie aan; ouders overreedden hun zoon om bij rekest zelf om opsluiting te verzoeken
d.d. 13 januari 1809 verlenging met één jaar; hij zit dan in het Verbeterhuis.

439.

1. 1808, 29 maart
2. **Johannes van der Heyden**
3. Hendrika van Loon, echtgenote; zij verblijven enige maanden in 's-Hertogenbosch
4. drankzucht, verkwisting (vaderlijk erfdeel van Fl. 1500 erdoor gedraaid), agressie jegens haar en drie kinderen
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar; met ondercuratelestelling;

440.

1. 1808, 12 april
2. **Johannes Hendrikus Teulinx**
3. Gerardina Maria Blom
4. krankzinnig
5. opsluiten in het koninkrijk
6. zolang hij krankzinnig is.

441.

1. 1808, 12 april
burgemeester van Delft
geregistreerd op 20 mei 1808
2. **Martinus van Berkel, oud 27 jaar**
3. Adriaan Josephus van Berkel
4. schandelijk gedrag: woont samen met een concubine, eerst twee jaar in Amsterdam, nu

- in Drunen; hij verwoest zo zijn gezondheid en jeugd en zal tot armoede vervallen
5. opsluiten in het koninkrijk
  6. indien buiten de stad, dan moet volgens een eerdere resolutie een som gelds worden gestort;
voor 2 jaar.
d.d. 26 april 1809 ontslag wegens beterschap

inv. nr. 1919

442.

1. 1808, 8 juli
2. **Johannes Verhagen**
3. Johanna van Boxmeer, echtgenote
4. drankzucht, verkwisting, agressie jegens haar
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar
zie ook nr. 333.

443.

1. 1808, 13 oktober
ambtman van Beesd en Rhenoy
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 16 oktober 1808
2. **Theodorus Sebastiaan Augustus Becking, wonend te Beesd**
3. G.W. Becking, predikant van Beesd
4. slecht gedrag
5. opsluiten in het koninkrijk
6. is al door schepenen van Beesd 'prodigus' verklaard met toestemming tot handsluiting
d.d. 31 december 1809 ontslag

444.

1. 1808, 14 oktober
2. **Gerardina Hamilton**
3. Adrianus Hamilton, broer
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel of een andere plaats in 's-Hertogenbosch
6. zij wordt bedeed door het blok van de Kerk- en Verwerstraat; de akte is daarom gratis;
zolang zij krankzinnig is.

445.

1. 1808, 25 oktober
president en schepenen van Breda
2. **Cornelis Geleijns, logementhouder en voerman te Breda**
3. Francisca Casteleyns, echtgenote, c.a. (familieleden)

4. drankzucht, verkeerde zaken, smokkelhandel op België, zaak gaat ten onder, verbale agressie
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar of anders tot nader order; mits zij iedere drie maanden een wettige verklaring over de toestand inleveren; met ondercuratelestelling
d.d. 18 oktober 1809 ontslag en voortzetting van de curatele

446.

1. 1808, 4 november
2. **Jan Dijkmans**
3. Anna Maria de Booy, echtgenote
4. drankzucht, huiselijke twisten
5. opsluiten in 's-Hertogenbosch of elders, maar wel in Holland
6. voor twee jaar;
betrokkene stemt zelf in de opname toe.
d.d. 2 november 1810 verlenging met twee jaar; zit dan in het tuchthuis te 's-Hertogenbosch

447.

1. 1808, 7 november
2. **Jacobus Pompen**
3. Adriana Boll, echtgenote
4. drankzucht, mishandeling echtgenote
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar.

448.

1. 1808, 13 december
2. **J. Arntz**
3. Maria Zorreth, echtgenote
4. drankzucht, daardoor krankzinnig
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar.

449.

1. 1808, 15 december
burgemeester van Den Haag
2. **Carel Willem de Schepper,**
3. Hendrik Steenbergen te Amsterdam, c.a. (allen curatoren na overlijden echtgenote)
4. drankzucht
5. Verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. tot hij zijn leven gebeterd heeft; mits jaarlijkse verklaring.

450.

1. 1808, 16 december
2. **Hendrik Franciscus Spelthaan**
3. Johanna Mulders, echtgenote
4. drankzucht, gevaar voor schande voor de familie
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar

451.

1. 1808, 16 december
2. **Johanna Kloets, geboren in 's-Hertogenbosch**
3. Christiaan Kloets, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is.

452.

1. 1809, 7 februari
schout-civiel en schepenen van Berlicum c.a.
geregistreerd op 21 maart 1809
2. **Johannes Schouten**
3. Catharina de Jong, echtgenote
4. drankzucht en verkeerde zaken
5. Verbeterhuis 's-Hertogenbosch [Rippens]
6. voor één, twee of drie jaar.
d.d. 31 juli 1809 verklaring van echtgenote dat haar man ontsnapt is uit het huis van Rippens.

453.

1. 1809, 3 maart
2. **Petrus van der Ven, geboren in 's-Hertogenbosch en minderjarig**
3. Jan van de Ven te Son en Anthonius van de Ven te 's-Hertogenbosch, voogden
4. deugt niet; van vele scholen, laatst nog te Roermond, weggejaagd; zwerft rond en maakt schulden op naam van zijn oom
5. opsluiten
6. voor zes weken in afwachting van meer bewijsmateriaal; gevraagd was vier jaar tuchthuis.
d.d. 26 mei 1809 machtiging tot opsluiting in een tucht- of verbeterhuis in het koninkrijk Holland

454.

1. 1809, 19 april
schepenen van Haarlem
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 26 april 1809
2. **Hugo Pivë**
3. Theodorus Pivë, vader
4. losbandig leven en verkwisting
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor twee jaar.

455.

1. 1809, 26 april
2. **Agnes de Lepo**
3. Louis Gravelles des Vallées
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. voor drie jaar, mits ontslag bij herstel; gevraagd was 10 jaar, tenzij herstel.

456.

1. 1809, 16 mei
2. **Susanna van Dalen**
3. Lucas van Dalen, vader
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is; gevraagd was ook verpleging ten koste van de stad; hiervoor moet de rekestrant zich tot een andere instantie wenden.

457.

1. 1809, 17 mei
schepenen van Amsterdam
2. **Laurens Hitters**
3. Levina de Lepa, echtgenote
4. krankzinnig
5. 't gekkenhuis te 's-Hertogenbosch'
6. zolang hij krankzinnig is

458.

1. 1809, 5 juni
ambtman van de Tielerwaard
2. **Gijsbert van der Weide**
3. Jan van der Weide, zoon, c.a. (familielid)
4. slecht gedrag

5. opsluiten in het koninkrijk
6. zolang hij niet beter is; mits ieder half jaar een verklaring over de toestand en binnen 14 dagen opgeven aan de ambtman waarheen hij is gebracht; door het hoog gerecht van Deil op 26 mei 1809 onder curatele gesteld met verlof om hem op te sluiten.

459.

1. 1809, 5 juni
schepenen van Culemborg
2. **Johannes Ignatius van Werkhoven**
3. Theodorus Jacobus Ignatius van Werkhoven, zoon, c.a. (familieleden)
4. slecht gedrag, verkwisting
5. opsluiten in een verbeterhuis in het koninkrijk
6. cf. Wetboek Napoleon, hoofdstuk 2, art. 397, 398, 400 en 405 onder curatele gesteld; met bevel tot arrestatie in het Franse Keizerrijk

460.

1. 1809, 3 juli
schout en schepenen van Waalwijk
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 8 juli 1809
2. **Nicolaas Leonardus Dekkers**
3. Jacoba van der Lee weduwe van Jan Hendrik Dekkers, moeder
4. drankzucht, verkwisting
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor één jaar; de zoon stemt toe in de opname

461.

1. 1809, 25 juli
schepenen van Gorcum en het land van Arkel
2. **Simon van Borgharen (?)**
3. Hendrika Petronella Hagoort, echtgenote
4. niet vermeld
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar; met ondercuratelestelling

462.

1. 1809, 20 juli
baljuw en schepenen van Zeeland (Brt.)
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 25 juli 1809
2. **Jean Baptist Cremers**
3. Emanuel Cremers wonend te Turnhout, vader
4. drankzucht en verkwisting

5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor één jaar; betrokkene woont sedert 17 maart 1806 in Zeeland.

463.

1. 1809, 24 augustus
schepenen van Drunen
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op 28 augustus 1809
2. **Johannes Ariaansz. Leenheers**
3. Lucia Oostnagels, echtgenote
4. drankzucht met als gevolg huiselijke twisten
5. Verbeterhuis Rippens
6. voor één jaar
d.d. 2 februari 1810 ontslag wegens goed gedrag

464.

1. 1809, 5 oktober
2. **Johanna van Uden**
3. Cornelis en Francis van Uden, broers, c.a. (familieleden)
4. slecht gedrag (terugval); zij heeft gestolen lood verkocht
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor drie jaar; zie nr. 345.

465.

1. 1809, 31 oktober
2. **Simon Hartman, gegageerd soldaat, geboren in H**
3. Catharina Kaale (?), echtgenote
4. krankzinnig
5. opsluiten in het koninkrijk
6. zolang hij krankzinnig is

466.

1. 1809, 7 november
2. **Bernardus Soerewijn**
3. Anna Rijthard, echtgenote
4. slecht gedrag (terugval)
5. opsluiten in het koninkrijk
6. voor twee jaar; gevraagd was vier jaar
zie nr. 381

467.

1. 1809, 11 december
schepenen van stad en land van Heusden
geregistreerd in 's-Hertogenbosch op .. december 1809
2. **Jan Verhoeven**
3. Johanna Verhoeven, wonend te Engelen
4. slecht gedrag, zwerft rond, ontvluchtte uit een eerder confinement; een schande voor de familie
5. opsluiten in een spin- of werkhuis in het koninkrijk
6. voor 12 jaar

468.

1. 1810, 25 januari
2. **Agnes Schuilenburg, bewoonster van het Elooigasthuis**
3. rentmeester van voornd. gasthuis
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is

469.

1. 1810, 3 maart
2. **Hendrina Blankers weduwe van Gooswinus van der Steen**
3. Liesbeth Wengers weduwe van Cornelis van der Steen
4. krankzinnig
5. niet vermeld
6. wordt bedeed door het blok van het Hinthamereinde

470.

1. 1810, 12 april
2. **Johanna van den Bogaart**
3. Maria Birgitta van Wanrooy e.v. Willem van den Bogaart, moeder; Willem is al opgesloten (zie nr. 394)
4. slechte levenswijze, ontucht, gaat om met slecht vrouwvolk
5. opsluiten in een tucht- of verbeterhuis
6. voor één jaar
zie nr. 394.

471.

1. 1810, 15 mei
2. **Adriaan Hamerslag**
3. Maria Liesbeth van Woerkom, echtgenote
4. drankzucht (terugval)
5. opsluiten in het keizerrijk
6. voor één jaar.

472.

- 1 1810, 1 (of: 11) september
gerecht van Zaltbommel
2. **Jan Philips van Schwedler**
3. Catharina van Duuren, echtgenote
4. agressie jegens echtgenote, krankzinnigheid, drankzucht
5. opsluiten in 's-Hertogenbosch
6. voor één jaar; met ondercuratelestelling en verlof tot handsluiting; krachtens art. 397 en 398 van het Wetboek Napoleon (sic).

473.

- 1 1810, 11 september
2. **Johannes Bonaventura Mulders**
3. A.F. Mulders en P.H. van Fenema, curatoren
4. drankzucht en daardoor krankzinnig
5. een verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. voor 2 jaar

474.

- 1 1810, 18 september
2. **Johanna Meijer weduwe van Godfried Kuenen en bewoonster van het Van Mierdensgasthuis**
3. Frederik Kuenen
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
6. zolang zij krankzinnig is.

475.

1. 1810, 21 september
2. **Peter van Hoften**
3. Neeltje Blok, echtgenote
4. drankzucht, verkwisting en agressie in huis (terugval)
5. tuchthuis in 's-Hertogenbosch
6. voor 2 jaar

zie nr. 422.

476.

1. 1810, 9 oktober
2. **Lambertus Anselmus Kemps**
3. Gerardus Reytz
4. slecht gedrag, drankzucht, schande voor de familie
5. opsluiten in een tucht- of verbeterhuis in 's-Hertogenbosch
6. voor twee jaar
zoon van Antonius Kemps, med. dr. die in zijn testament d.d. 6 augustus 1797 voor notaris Althuizen te 's-Hertogenbosch bepalingen trof ten aanzien van zijn ontaarde zoon.

EINDE REGISTER INV. NR. 1919.

Machtigingen verleend door de schepenen van 's-Hertogenbosch tot opsluiting of verzending naar Oost- of West-Indië, 1733-1774.

uit:

oud-rechterlijk archief 's-Hertogenbosch, nog niet genummerd, in inventarisatie

Het betreft losse machtigingen en bijbehorende stukken uit de periode 1784-1794. Het over deze jaren lopende register is verloren gegaan. Mogelijk bevinden zich in het nog niet bewerkte gedeelte van het archief nog meer machtigingen.

477.

1. 1785, 5 sept.
2. **Frans Werdmuller**
3. Sigismund Werdmuller, kapitein-luitenant van het regiment Zwitsers in garnizoen te Maastricht, broer, c.a.
4. krankzinnig, poging tot zelfdoding
5. opsluiten
6. een eerdere machtiging van 16 aug. 1785 voor twee weken in afwachting van meer bewijsmateriaal.

478.

1. 1786, 1 aug.
2. **Alida Wierts te St. Oedenrode**
3. Hillegardus Pieter Wierts te St. Oedenrode
4. krankzinnig
5. opsluiten in een particulier huis
6. schepenen gelasten vier maal een nader onderzoek en staan tenslotte het gevraagde namelijk opsluiten ergens in de Republiek niet toe; twee Bossche schepenen gaan ter plaatse kijken en hebben een gesprek met de persoon in kwestie.

479.

1. 1789, 3 maart
2. Gerard Blom
3. Johanna Hofmans w.v. Leonardus Blom
4. ontslag wegens goed gedrag
5. n.v.t.
6. bij machtiging d.d. 27 maart 1788 opgesloten in de Achelse Kluis

480.

1. 1788, 28 febr.
  2. **Maria Liesbeth de Hoogh weduwe van Hendrik van den Bogaard**
  3. Matthijs en Petronella van den Bogaard, kinderen, c.a. (familieleden)
  4. verwaarloost haar vier nog minderjarige kinderen, hokt met een soldaat die aan de muiterij van 1787 heeft meegedaan; zij wonen nu samen in Uden
  5. niet vermeld
  6. indien buitenslands dan productie op verzoek en borgstelling;
voor 1 jaar;
d.d. 4 maart 1789 verlenging met 1 jaar; zit dan in St. Barbara te Luik.
- N.B.: geborgen onder het jaar 1789.

481.

1. 1784, 28 nov.
  2. **Lambertus de Bie**
  3. Krijn de Bie e.v. Petronella Broers, ouders
  4. krankzinnig, agressie jegens omgeving
  5. opsluiten in Dinther in/op Zwanenberg
  6. voor één jaar
d.d. 3 maart 1789 ontslag wegens goed gedrag
- N.B.: geborgen onder het jaar 1789.

482.

1. 1790, 5 juli
2. **Jan van Elten, timmermansknecht**
3. Adriana van Grinsven, echtgenote
4. drankzucht
5. opsluiten in het verbeterhuis in Maastricht
6. voor 1 jaar;
indien buitensland, dan productie op verzoek en borgstelling;
verdiende 18 stuiver per dag, is nu werkloos, heeft zijn horloge en een deel van de huisraad verkocht om drank te kunnen kopen
d.d. 17 juni 1791 verlenging met één jaar

N.B.: geborgen onder het jaar 1790.

483.

1. 1791, 23 juni
2. **Johannes Everardus van Hooft, apotheker**
3. Maria Anna van IJzendijk, echtgenote
4. slecht gedrag, agressie, verkwisting
5. niet vermeld
6. mits jaarlijkse verklaring; indien in het buitenland, dan productie op verzoek en borgstelling;
is in Oost-Indië geweest;
d.d. 12 juni 1792 verlenging met één jaar; zat eerst bij de cellebroeders in Maastricht, later wegens de lagere kosten overgeplaatst naar het zinnelooshuis aldaar in de tweede klasse voor Fl. 105/ jaar (eerste klasse kost Fl. 150/jaar).

484.

1. 1791, 4 juli
2. **Pieternel van der Zanden weduwe van Francis Vogelsangh**
3. Andries en Liesbeth Vogelsangh, kinderen
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

485.

1. 1790, 22 juli
2. **Johannes Goossens**
3. Nicolaas Goossens te Eindhoven, vader
4. deugt niet, verkwisting
5. het verbeterhuis in Maastricht
6. voor één jaar; mits jaarlijkse verklaring en mits productie op verzoek en borgstelling;
d.d. 18 juli 1791 verlenging met één jaar
d.d. 9 juli 1792 idem met één jaar

N.B.: geborgen onder het jaar 1791.

486.

1. 1791, 22 nov.
2. **Susanna van Dalen, 24 jaar oud**
3. Lucas van Dalen en Johanna Damp, ouders
4. krankzinnig
5. niet vermeld
- 6.

487.

1. 1792, 13 april
2. **Hendrik van Brunselaar, wonend op de Oude Bogaard**
3. Anna Maria Paasman, echtgenote
4. krankzinnig
5. Reinier van Arkel
- 6.

488.

1. 1791, 26 mei
  2. **Geertrui van Rooy weduwe van Arnoldus le Ruet, geboren in 's-Hertogenbosch**
  3. Arnoldus le Ruet, zoon
  4. krankzinnig
  5. [Rippens, later Reinier van Arkel]
  6. d.d. 31 mei 1792 verlenging met één jaar.
- N.B.: geborgen onder het jaar 1792.

489.

1. 1792, 5 april
2. **Catharina van Loeverden weduwe van Johannes Alleger**
3. Franciscus Martinus van den Bichelaar c.a. (familieleden), curatoren
4. niet vermeld
5. niet vermeld
6. betreft een verlenging met 1 jaar;
d.d. 23 april 1793 machtiging zolang zij krankzinnig is; mits jaarlijkse verklaring

490.

1. 1792, 23 nov.
2. **Maria Catharina van Herpen weduwe van Theodorus Klerks**
3. Godefridus Klerks, zoon
4. krankzinnig
5. niet vermeld
- 6.

491.

1. 1793, 3 mei
2. **Antonetta Verbeet**
3. Arnoldus van Tielrade, echtgenote
4. drankzucht (bier en sterke drank)
5. niet vermeld
6. voor één jaar

492.

1. 1793, 14 mei
2. **Sebastiaan Dominicus van Roosmalen, oud 21 jaar**
3. Assuerus Franciscus van Roosmalen, koopman
4. toevallen, sedert enige jaren
5. niet vermeld
6. indien buitenslands, dan productie op verzoek en borgstelling;
voor één jaar

493.

1. 1791, 26 mei
  2. **dr. Wijnand Kemps**
  3. Anthony Kemps, med. dr., vader
  4. krankzinnig
  5. De Kluis van de Heremieten bij Bree
  6. voor één jaar;
d.d. 15 mei 1792 verlenging met één jaar
d.d. 23 mei 1793 idem met één jaar.
- N.B.: geborgen onder het jaar 1793.